

BK1
D94

BB 0077

741671214001 12/11/2001

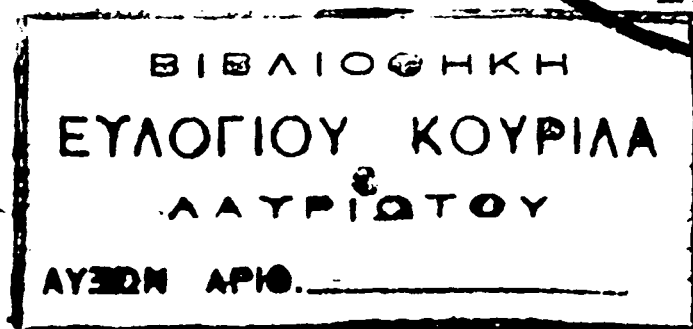

026000774600

Η ΙΔΕΑ ΤΗΣ ΚΟΣΜΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ
ΓΙΑΝΝΗ Σ. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΗ

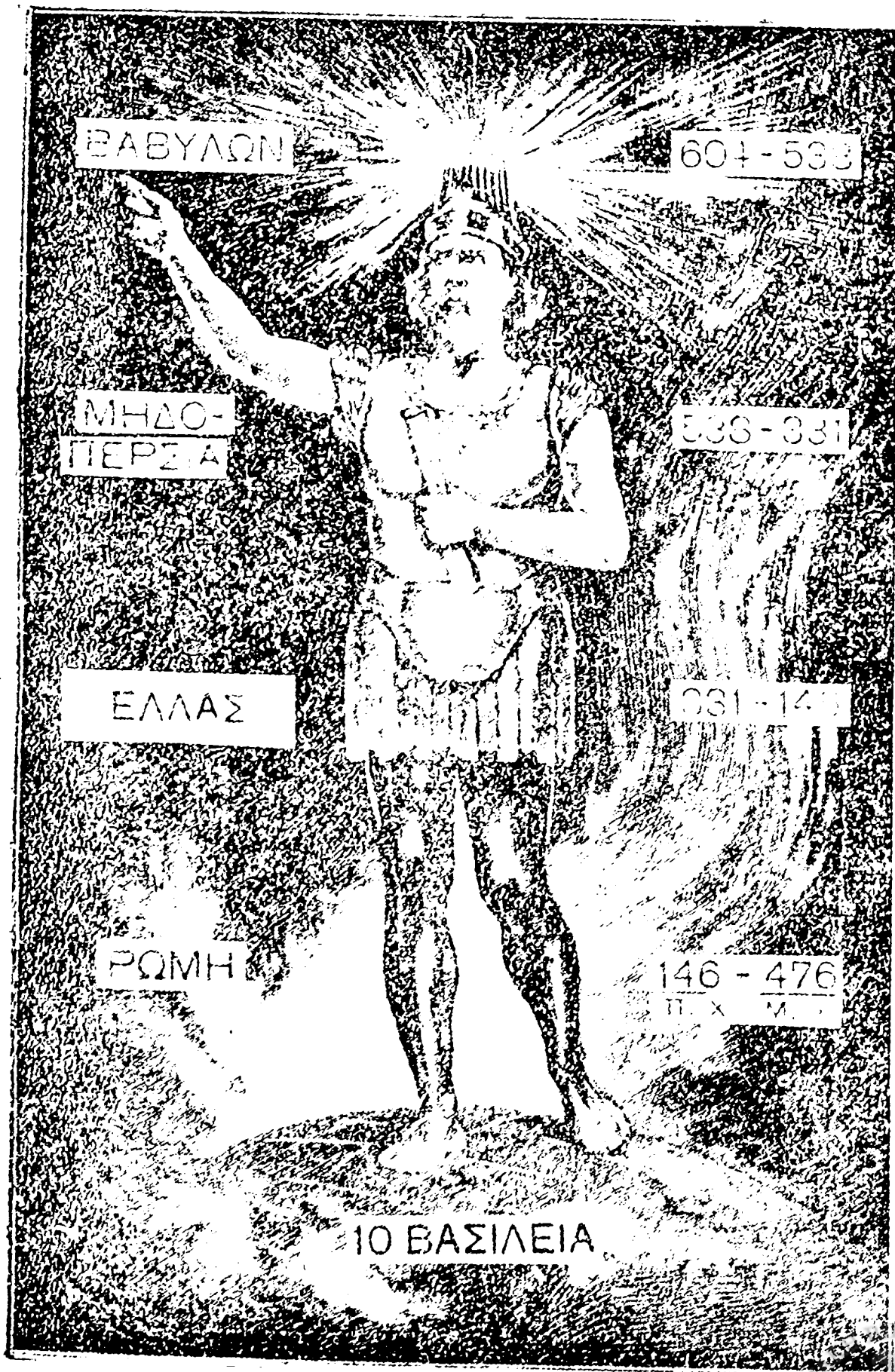

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
1928

Στὴν ἀλησμόνητη καὶ ἀγαπημένη μου μητέρα
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΤ. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ
ἀφιερώνω σὺν ἐλάχιστο φόρῳ εὐγνωμοσύ-
νης τῇ φτωχῇ μου αὐτῇ μετάφραση

7Η προφητική εικόνα από το Δανιήλ 2

Τὸ βιβλίον αὐτὸ μεταφράστηκε στὴν Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἀπὸ τὸ γερμανικὸ πρωτότυπο κατὰ σύστασιν τοῦ φίλου Γερμανοῦ Θεολόγου Κυρίου **Ernst Hennecke** ἀντιπροσώπου τῆς ἱεραποστολῆς τῶν Ἀδβεντιστῶν στὴ Βαλκανικὴ. Τὴν ἐργασία αὐτὴ ἀνέλαβα εὐχαρίστως γιὰ τοὺς ἐξῆς λόγους· πρῶτα, γιατί με τὴ μετάφραση αὐτὴ θὰ προσθέσω στὴν Ἑλληνικὴ Βιβλιογραφία ἀνάγνωσμα ἀρκετὰ ὠφέλιμο καὶ πολὺ συντελεστικὸ στὴν τόνωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος τοῦ κάθε φιλαναγνώστου, καὶ γιὰ ἓνα ἄλλο ἀκόμα λόγο.

Εἶναι σὲ ὅλους γνωστό, πὼς βιβλία νὰ ἐξετάζουσιν με τρόπο περισσότερον Ἐπιστημονικὰ θέματα θρησκευτικοῦ περιεχομένου, πολὺ λίγα βρίσκονται στὴ δική μας βιβλιογραφία. Οἱ συγγραφεῖς περιορίζονται τὶς περισσότερες φορὲς νὰ ἀκολουθοῦν μιὰ ὁρισμένη κατεύθυνση, νὰ ψέλνουν τὸ ἴδιον, ὅπως θὰ λέγαμε, ἀνισορροπητικὰ· με ἄλλα λόγια ἡ μονόπλευρη ἐξέτασις θεολογικῶν ζητημάτων, ποὺ πολλὰς φορὲς ἔχουν στενὴ συνεξάρτησις με ὅμοια κοινωνικά, ὠδήγησε τὶς περισσότερες φορὲς σὲ ἓνα στεῖρον δογματισμό, ποὺ εἶχε γιὰ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξασθένησιν καὶ διεσπάρησιν γιὰ τέτοια θέματα, καὶ τὴν ἀτονίαν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος στὶς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων.

Δὲν εἶναι λοιπὸν περίεργον γιὰ τὸν πολὺ κόσμον δὲν εὐχαριστοῦν τὰ θρησκευτικὰ μας ἀναγνώσματα, ἀλλὰ ἄλλα, καὶ μάλιστα τῆς πιὸ ἐλαφροῦς φιλολογίας. Ἡ πολυμερὴς ὅμως ἐξέτασις προβλημάτων, ποὺ ἀπασχολοῦν τὴ Θεολογίαν σὰν ἐπιστήμην καὶ ἔρευναν, κινεῖ περισσότερον τὸ διαφῆρον καὶ τονώνει τὸ ζῆλον γιὰ θέματα, ποὺ ἔχουν στενὴ σχέση με τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων.

Βιβλία τέτοια θεολογικά, γραμμένα με τέτοιον τρόπο, ὑπάρχουν πολλὰ σὲ ξένες γλῶσσες, καὶ ἀπὸ σοβαροὺς ἐπιστήμονες. Πολλὰ θὰ βρῇ κανεὶς κυρίως στὴν Ἀγγλικὴ καὶ Γερμανικὴ. Ἐνα τέτοιο εἶναι καὶ τὸ παραδιδόμενον σήμερον στὴν ἐπιεικῇ κρίσιν τοῦ φιλαναγνώστου κοινοῦ τῆς Ἑλληνικῆς μας Πατρίδας, γραμμένο με ἐπιστημονικὴ ἐμβριθεία ἀπὸ τὸ σοφὸ Καθηγητὴ **Dr F. Dörner**. Ὁ Συγγραφεὺς σὰν θεολόγος ἐπιστήμων ἀπαλλαγμένος ἀπὸ κάθε θρησκευτικὸ φανατισμό, ἀνατρέχει σὲ ἱστορικὰς πηγὰς καὶ ἐμβαθύνει σὲ γεγονότα, ποὺ ἀποτελοῦν σπουδαίους σταθμοὺς στὴν ὅλη σταδιοδρομίαν τοῦ ἀνθρώπινου γένους. Ἀβίαστα δέ, καὶ σὰν γνώστης τέλειος τῆς βίβλου, δίδει τὶς ἀρμόζουσας ἐρμηνεῖας παραβάλλοντάς τα με τὸ γράμμα τῆς προφητείας.

"Εἴσι τὸ βιβλίον ἀποβαίνει γενικοῦ διαφέροντος, καὶ τεμπνὸ ἀνάγνωσμα γιὰ τὸν καθένα, καὶ τὸν πεπαιδευμένο καὶ τὸν ἀπλοϊκό.

Νὰ γιὰτὶ κυρίως θέλησα βιβλίον τέτοιας σημασίας νὰ παραδώσω στὸ φιλανάγνωστοκό μας κοινόν, σὲ γλῶσσα ποὺ ἐρχεται πιὸ κοντὰ στὸ λαϊκὸ αἰσθημα, ποὺ κυρίως αὐτὸ ἐπιδιώκομε νὰ τονώσωμε, καὶ σὲ ἀνώτερες σφαῖρες ἀπὸ τὴν ὑλιστικὴ ἀντίληψη, ποὺ κυριαρχεῖ σήμερον, νὰ ἐξυψώσωμε." Ἐνὶ πράγμα ἀκόμα θέλω νὰ προσθέσω, γιὰ νὰ εἶμαι περισσότερο ἐξηγημένος μεμερικόνς θεολόγους μας, ποὺ αὐστηρότερα κάπως θὰ ἐκριναν τὸ ἔργον, καὶ ἀλλοιότικα ἴσως θὰ ἐπερναν τὸν τόνον ποὺ κυριαρχεῖ μέσα, μολονότι καὶ ἀπὸ τὴν πρώτη ματιὰ φαίνεται ἐλεύθερον ἀπὸ κάθε αἰρετικὴν ἐπήρεια.

Ἐὰν τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα τοῦ Λουθηρου ἔφερε μιὰ φοβερὴν ἀναστασίωσιν, ποὺ ὠδήγησε σὲ ἓνα φονικὸν γάμον τῶν Παρισίων (¹) καὶ ἀργότερον σὲ ἓνα θοετὴν πόλεμον (²) γιὰ νὰ καταλήξῃ ἔπειτα σὲ ἓνα σάλον ἀπὸ θρησκευτικὰς ἀιρέσεις, ποὺ τίς ζοῦμε σήμερον, καὶ τίς βλέπομε νὰ ἐργάζονται μὲ τὸν ἴδιον ἐνθουσιασμόν, καὶ μὲ πίστην στὶς ἀρχὰς τους, εἶχε ὁμως καὶ τοῦτο τὸ καλόν· ὅτι παρεκίνησε τὸν περισσότερον κόσμον στὴ μελέτη τοῦ λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ γέννησε ζωηρὸν τὸ διαφέρον γιὰ τίς πολύτροπες κατευθύνσεις, ποὺ πῆραν τὰ θεολογικὰ ζητήματα. "Εἴσι ἔμμεσα τονώθηκε τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα, καὶ οἱ ἄνθρωποι περισσότερον ἀπὸ ἄλλοτε προστρέξανε σὰν πολυχρῶμες χρυσάλιδες στὸν θείον φῶς τοῦ λόγον τοῦ Θεοῦ, σὰν σὲ μιὰ δροσερὴν πηγὴν, ποὺ μὲ τὸ χρυσταλλένιον τῆς νεράκι, δροσίζει τὴν φλόγα κείνου, ποὺ διαπύει ἀπὸ τὸν λόγον τῆς Ἀλήθειας.

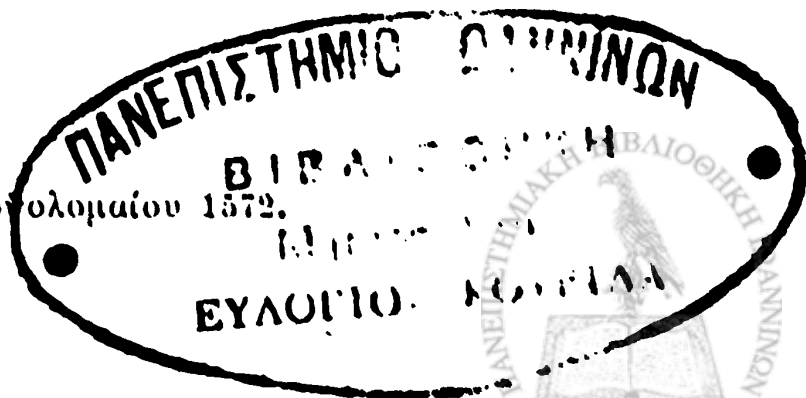
Τελευταῖα ἐκφράζω τίς θερμὰς μου εὐχαριστίας στὴ προαναφερθεῖσαν ἱεραποστολὴν γιὰ τὴν τιμὴν, ποὺ μοῦ ἔκαμε, νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν μετάφρασιν τοῦ ἔργον αὐτοῦ σὲ μένα. Τὰ χωρία τῆς γραφῆς βαλθῆκαν μέσα στὸ κείμενον σύμφωνα μὲ τίς σημειούμενες παραπομπὰς ἀκριβῶς ὅπως βρίσκονται μέσα στὸ κείμενον τῆς βίβλου τὸ μεταφρασμένο—ἀπὸ τὴν βρεττανικὴν βιβλιόταιριαν.

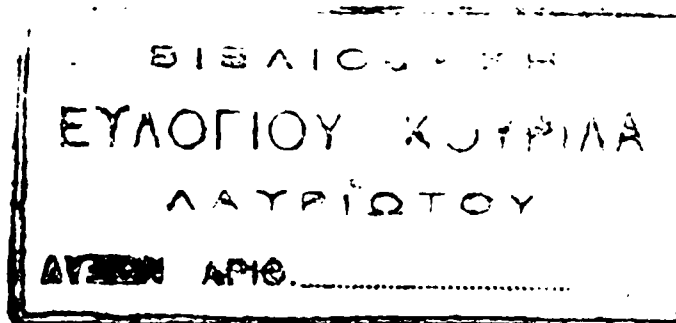
Θεογνίκη 13 τοῦ Ὀκτωβρου 1928.

Καθηγητὴς Γιάννης Παπασταύρου

(¹) Ἡ νύχτα τοῦ Ἀγ. Βαρθολομαίου 1572.

(²) Ἀπὸ τὸ 1618 - 1648.

Η ΙΔΕΑ ΤΗΣ ΚΟΣΜΟΚΡΑΤΟΡΙΑΣ

ΕΝΑ ΤΡΟΜΕΡΟ ΟΝΕΙΡΟ ΜΕΣΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

Ἡ παγκόσμιος Ἱστορία ἔχει τὴν ἀρχή της εἰς τὰ σκότη τῆς πολιᾶς ἀρχαιότητος. Ἐὰν δὲ θελήσωμε νὰ γνωρίσωμε τὴ θεϊκὴ σκέψη, ποὺ εὐρίσκεται εἰς τὸ βάθος, καὶ νὰ ῥίψωμε ἓνα βαθὺ βλέμμα εἰς τὸ διάγραμμα σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖον ἐξελίσσεται, διότι δὲν διευθύνεται τυχαίως, πρέπει νὰ βγοῦμε ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια τῶν ἱστορικῶν γεγονότων καὶ νὰ ἀνατρέξωμε εἰς τὶς προ-ἱστορικὰς ἐκδηλώσεις. Ἔτσι εἰσερχόμεθα εἰς τὴ σφαῖρα τῆς θρησκείας, ἀπὸ ὅπου ἀρχίζει τὸ κόκκινο νῆμα τῆς γνώσεως, τὸ ὁποῖον περνᾷ ἄλλοτε μὲν περισσότερον, ἄλλοτε δὲ ὀλιγώτερον φανερὸ μέσα ἀπὸ τὸ ὅλο σύμπλεγμα τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας, ποὺ εἶναι πολὺπλοκα συνδεδεμένο, τοῦ ὁποίου καὶ καθορίζει τὴν ἐσωτερικὴ συνοχή.

Θρησκεία καὶ Παγκόσμιος ἱστορία.

Ποτὲ δὲν παρουσιάσθηκε σὲ μᾶς ἡ ἀρχαιότης φωτεινότερη ὅσο εἰς τὸ πρῶτο Μωσαϊκὸ γράμμα, (') ποὺ μᾶς ἔδωσε εἰς τὸ χέρι τὸ λόγο τῆς αἰωνίας ἀληθείας. Θρησκεία καὶ Ἱστορία

(')—Βλέπε σχετικὰς ἐξηγήσεις εἰς τὸν πίνακα «Ἑρμηνευτικὰς σημειώσεις».

τοῦ κόσμου εἶναι εἰς τὴν ἀρχὴν τοὺς ἀχώριστα ἢ μιὰ μὲ τὴν ἄλλη ἐνωμένους. *Χωρὶς τὸν θρησκευτικὸν παράγοντα ἡ παγκόσμιος Ἱστορία χάνει κυριολεκτικὰ τὴν κυρία της ψυχὴν.*

Εἶναι γραμμένο. «Διότι αὐτὸς εἶπε, καὶ ἔγινεν· αὐτὸς προσέταξε, καὶ ἐστερεώθη» ψαλμ. λγ'. 9. Ἔτσι ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε εἰς τὴν ἀρχὴν τὸν κόσμον μὲ μόνο τὸ λόγο του, καὶ μὲ ἐλεύθερη βούληση. Ἀλλὰ ἀφοῦ ὁ κόσμος τέτοια ἀρχὴν ἔλαβε, πρέπει νὰ ἔχη ἓνα μέσον τῆς ἱστορίας του καὶ ἓνα σκοπὸν τὸ τέλος ἢ τὴν πλήρωση. Ἐπειδὴ τώρα τὸ ἔργον αὐτὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ προῆλθε ὄχι ἀπὸ ἓνα αἰώνιον στοιχεῖον, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἐλεύθερον θέλησιν τοῦ δημιουργοῦ, ἔτσι καὶ ἡ διακυβέρνησις του, ὅπως καὶ ἡ διατήρησις του, δὲν εἶναι ἔργον τυχαῖον.

Χωρὶς ἄλλο ἡ ἐποχὴ μας, τῆς ὁποίας ἔχομε πλήρη συνείδησιν στέκεται ἀντιμέτωπὴ σὲ μία τέτοια ἀντίληψιν. Ὑπερήφανη γὰρ τὶς μεγάλας προόδους σὲ ὅλες τὶς σφαῖρας τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἐπιστήμης, δὲν ἔχει ἀνάγκη πλέον ἀπὸ τὴν πίστιν εἰς τὸ Θεὸν σὲ ἐποχὴ ἐνὸς αἰῶνος ἀπὸ θαύματα.

Εὗρήκαμε τὸ νόμον.

Μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο δίδεται ἡ ἀπάντησις, ὅταν κανεὶς ἐρωτᾷ γὰρ τὴν κυρία αἰτία τῆς τόσο καταπληκτικῆς αὐτῆς προόδου τῆς ἐποχῆς μας. Ἡ ἀνακάλυψις τῶν μεγάλων φυσικῶν νόμων, τοὺς ὁποίους ὁ ἀρχαῖος κόσμος μόλις ὑπωπτεύετο, ἔδωσε μεγάλη διανοητικὴν κίνησιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ἐνα ὁμῶς γεγονὸς παραμένει ἀναμφισβήτητον. Μολονότι τόσαι πρόοδοι ἔγιναν, οἱ γνώσεις, ποὺ ἔχουν σχέση μὲ τὴν ἀρχικὴν προέλευσιν αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ἀκόμα σήμερον τόσο λίγες εἰς τὴν σφαῖραν τῆς παγκοσμίου Ἱστορίας. Ἐδῶ ἡ ἐπιστήμη χωρὶς ἄλλα

δὲν εὗρηκε ἀκόμα τὸ νόμο, μολονότι κατώρθωσε μιὰ κολοσσιαία ἐργασία· μὲ ἀνεξάντλητη δηλ. ἔρευνα καὶ ἀνάλυση κατέληξε σὲ ἓνα πλῆθος ἀπὸ ἐπιτυχῇ ἀποτελεσμα. Οἱ νεώτερες μάλιστα ἐπιστημονικὲς προσπάθειες ἐπιδιώκουν νὰ συσχετίσουν τὰ καθ' ἑκαστα αὐτὰ γεγονότα μὲ ὅμοια πνευματικά· δηλ. ἀπὸ τὰ μερικὰ αὐτὰ εἰς τὰ καθ' ὅλου (συνθέσεις) καὶ αὐτὰ πάλι νὰ συμπεριλάβουν σὲ ἓνα ὅλο, γιὰ νὰ εὗρουν τοὺς ἱστορικοὺς νόμους. Ἐπειδὴ ὅμως ἀναχωροῦν ἀπὸ τὴν ὑλιστικὴ ἀντίληψη περὶ κόσμου, ἡ ὁποία βασίζεται σὲ μία ἐντελῶς ἀνεπίδεκτη ἀποδείξεως ἐκδοχή, δὲν ἡμπορεῖ ἡ νεώτερη ἱστορικὴ ἐκθεσις νὰ ἀναγνωρίσῃ μιὰ θεϊκὴ σκέψη εἰς τὴν πορεία της. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ λείπει ἡ ὀρθὴ ἀρχὴ καὶ τὸ ὀρθὸ τέλος· καὶ μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο εἰς τὸ τέλος μᾶς παρουσιάζεται ἡ εἰκόνα μιᾶς ἀπερίγραπτης συγχύσεως.

Ὁ κόσμος τῶν παλαιῶν φιλοσόφων ἦτο ἐπίσης μιὰ ὁμοια σύγχυσις, ἓνα σύνολο μερικῶν γεγονότων, ποὺ ἦσαν ἀνεξάρτητα τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο. Μερικὲς φορὲς ὠρισμένοι διανοούμενοι, ἐστοχάζοντο βαθυτέρα, ὅτι τὰ πράγματα αὐτὰ ἔπρεπε νὰ ἔχουν σχέσεις τὸ ἓνα μὲ τὸ ἄλλο, λ. γ. ὁ Πλάτων ὁ Ἀριστοτέλης⁴ καὶ ἄλλοι. Ὅταν ὅμως εἰς τὴν νεώτερη ἐποχὴ ἄνδρες, ὅπως ὁ Κοπέρνικος, ὁ Γαλιλαῖος, ὁ Κέπλερ καὶ ἄλλοι ἄρχισαν νὰ ἀνακαλύπτουν ἐκεῖνους τοὺς μεγάλους νόμους, τότε μὲ ἓνα χτύπημα ἀνοίχθηκε σ' αὐτοὺς τὸ μυστήριον τοῦ σύμπαντος καὶ ἀνεγνώρισαν, ὅτι αὐτὴ ἡ δῆθεν τυχαία σύμπτωσις καταστάσεων κατορθώνεται σύμφωνα μὲ ἓνα ὠρισμένο σχέδιο. Ἡ μιὰ ἀποκάλυψις ὠδήγησε τότε εἰς τὴν ἄλλη, καὶ τὰ ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν τόσο ἱκανοποιητικά, καὶ εἰς τὶς ἡμέρες μας εἶναι τόσο σπουδαῖα, ὥστε λησμονήθηκαν σχεδὸν οἱ ἐκπλήξεις. Γιατὶ δὲν εὗρισκομε διὰ μέσου τῶν χιλιετηρίδων πρὸ τῶν ἀρχῶν τῆς νεώτερης ἐποχῆς, κανένα εἶδος σπουδαίας

προόδου εἰς τὸν κόσμον; ἡ ἱστορία ἀπαντᾷ· διότι ὁ ἄνθρωπος
δὲν ἤξευρε τὸ νόμο. Εἰς τὴν ἀρχὴν νόμος φανέρωνε τὴ γνῶση.
Γιαυτὸ τὸ λόγο μᾶς ἐπιτρέπεται μὲ ὅλο τὸ δίκαιο νὰ λέμε·
μία παγκόσμιος ἱστορία, ποὺ δὲν εὗρῃκε ἀκόμα τὸ νόμο εἰς
τὴν ἰδιαίτερή της πορεύσασιν, εὐρίσκεται σὲ ἀντίφασιν μὲ αὐ-
τὴ τὴν ἴδια, καὶ μὲ ὁλόκληρο τὸ σύμπαν. Αὕτῃ ἤμποροῦσε
ἀκόμη τόσα πολλὰ γεγονότα νὰ συναθροίσῃ. Δὲν εἶναι ἴδια
ἐπιστήμη καὶ δὲν ἀνήκει εἰς τὴ νέα ἐποχὴ. Δὲν εἶναι δύσκολο
νὰ ἐννοήσωμε αὐτό. Ἄς ἐρωτήσωμε μιὰ φορὰ τὸν καλύτερο
γνώστη τῆς ἱστορικῆς ἐπιστήμης, ποὺ θὰ ἦτο καὶ ὁ πιὸ σπου-
δαῖος διπλωμάτης τοῦ κόσμου. Θὰ μάθωμε πῶς αὐτός, μολο-
νόντι ὀνομάζει τὴν ἱστορία τοῦ κόσμου τὸν πιὸ καλύτερο δι-
δάσκαλο γιὰ τὸ μέλλο, **δὲν εἶναι βέβαιος** νὰ μᾶς προείπῃ τί
ἤμπορεῖ νὰ γίνῃ μονάχα αὐτοῦ. Ἐντελῶς διαφορετικὰ, ἐὰν
ἐρωτήσωμε τὸν ἐπιστήμονα γιὰ τὴ σπουδὴ τῶν ἄστρον. Μᾶς
λογαριάζει 100 χρόνια προτιότερα τὴν ἐμφάνισιν κάποιου και-
νούργιου μεγάλου οὐρανίου σώματος καὶ μὲ ἑκπληξὴ ἡ ἄν-
θρωπότης πληροφορεῖται, πῶς οἱ ἀπίστευτοι ὑπολογισμοὶ τῆς
ἐπιστήμης τοῦ οὐρανοῦ, εὐρίσκουν ἀκριβέστατα τὴν ἐπικύρωσίν
τους. Ἀπὸ ποῦ προέρχεται ἡ μεγάλη αὕτῃ διαφορὰ; Ὁ ἕνας
εὗρῃκε τὸ νόμο, ὁ ἄλλος τὸ ἐναντίον. Εἶναι καθυστερημένος εἰς
τὴ σφαῖρα του, **καὶ ὁμῶς ὁ νόμος τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου**
δὲν εἶναι κρυμμένος. Ἐνας διπλωμάτης τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς ὁ
Δανιήλ, ποὺ ἦτο συγχρόνως ἕνας προφήτης τοῦ ζῶντος Θεοῦ,
πρὸ 2.000 ἐτῶν καὶ περισσότερον ἀπεκάλυψε σαφῶς, καὶ ἔγρα-
ψε εἰς τὸ ἔργον του «ὥστε νὰ γνωρίσωσιν οἱ ζῶντες, ὅτι ὁ Ὑψιστος
εἶναι κύριος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων καὶ εἰς ὄντινα θέλει
δίδει αὐτὴν (Δαν. Ἔ. 17). Αὐτὸς ἀποκαλύπτει τὰ βαθέα καὶ
κεκρυμμένα, γνωρίζει τὰ ἐν τῷ σκότει, καὶ τὸ φῶς κατοικεῖ

μετ' αὐτοῦ (Δαν. β' 22)». Μὲ ἄλλα λόγια ὁ ζῶν Θεὸς κυβερνᾷ τὸν κόσμον, καὶ ἡ θέλησίς του εἶναι ὁ ἀνώτατος νόμος τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας. Δὲν ἄφησε ὅμως τοὺς ζῶντας ἀνίδεους τοῦ ἔργου του, ἀλλὰ ἔδωσε ἀποκαλύψεις, μᾶς ἐγνώρισε μεγάλους νόμους, ποὺ ὀρίζουν ἐκ τῶν προ ἔρων μὲ ἀκρα λεπτομέρεια τὴν πορεία τῆς παγκοσμίου ἱστορίας· τοὺς νόμους αὐτοὺς εὐρίσκομε μέσα εἰς τὶς προφητεῖες τῶν προφητῶν.

Προφητεία καὶ ἱστορία τοῦ κόσμου.

Κανένα ἄλλο πρᾶγμα δὲν δίδει εἰς τὴν Ἀγία Γραφή ἀμέσως ἀνεξέλεγκτα τὴν σφραγίδα τῆς θεϊκῆς τῆς ἀρχῆς ἀπὸ τὶς μεγάλες ἐκεῖνες ἀποκαλύψεις, ποὺ ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐξελικτικὴν πορεία τῆς παγκοσμίου ἱστορίας, καὶ ποὺ ἔχουν κατατεθῇ μέσα πρὸ χιλιάδων ἐτῶν. Οἱ ἀποκαλύψεις αὐτὲς δὲν εἶναι μονάχα προρρήσεις σπουδαίων ἀποτελεσμάτων καὶ ἐξαιρετικῶν φαινομένων. Ὅχι! σημαίνουν πολὺ περισσότερα· προαγγέλλουν συγχρόνως νόμους καὶ ἀξιώματα, ποὺ ὀρίζουν καὶ διευθύνουν τὴν πορεία τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου τόσον βέβαια, ὅπως προσδιορίζουν οἱ μεγάλοι φυσικοὶ νόμοι ἔξω εἰς τὸ σύμπαν μὲ ἀκρίβεια τὸ δρόμο τῶν οὐρανίων σωμάτων. Γιαὐτὸ οἱ παλαιοὶ προφῆτες ἐνῶ εἰς τὴν ἐποχὴ τοὺς ἐξήγουν τὸ παρόν, κατ'ὀρθον μὲ ἀψευδῇ βεβαιότητι νὰ προμαντεύσουν τὸ μέλλον, διότι ἡ ἐξήγησις ἐνὸς νόμου, ἐν συνδυασμῷ μὲ ἓνα γεγονός, εἶναι συγχρόνως καὶ μιὰ πρόρρησις τοῦ κάθε μελλοντικοῦ γεγονότος, ποὺ συμβαίνει χάτου ἀπὸ τὶς ἴδιες σχέσεις. Ἐὰν π.χ. ὁ ἀστρονόμος προλέγῃ μιὰ ἐκλειψή, γνωρίζει τοὺς νόμους σύμφωνα μὲ τοὺς ὁποίους γίνεται αὐτή, ἔτσι ἀκριβῶς ἐρευνώντας ἡμπορεῖ ἐκ τῶν προτέρων νὰ ὀρίσῃ ἀσφαλέστατα τὴν στιγμή τῆς ἐπαναλήψεως ὁμοίου γεγονότος. Ὅταν ὁ Γαλιλαῖος εὗρῃκε τὸ νόμο τῆς βα-

·ρύτητος ἠμπόρεσε μὲ μεγάλη βεβαιότητα νὰ προείπη ὅτι κάθε λίθος ποὺ πέφτει ἐπάνω εἰς τὴ γῆ μᾶς πληροφορεῖ γι' αὐτὸ τὸ νόμο. Ἔτσι καὶ ὄχι διαφορετικὰ χρησιμοποίησαν τὶς ἰδικές των προφητεῖες, μὲ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἐξερεύνησαν (Πετρ. Α'. α'. 10, 11) «διότι δὲν ἦλθε ποτὲ προφητεία ἐκ θελήματος ἀνθρώπου, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ Ἁγίου κινούμενοι ἐλάλησαν οἱ ἅγιοι ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ (Πέτρ. Β'. α'. 21)». Ἄς ἀσχοληθοῦμε μιὰ στιγμή μὲ ἓνα ἄλλο ζήτημα, ἅς δοῦμε μιὰ φορὰ τὴν πολιτικὴ ὄψη τῶν ἡμερῶν μας! Ἡμποροῦμε νὰ ἐξηγήσωμε τὰ καταπληκτικὰ σκότη καὶ τοὺς φοβεροὺς των δρόμους;

Πολιτικὴ καὶ ἱστορία τοῦ κόσμου.

Εἶναι στενὰ καὶ τὰ δύο οὐνδεδεμένα. Ὅρθα λέγει ὁ ἀρχαῖος διδάσκαλος τῆς γερμανικῆς ἱστοριογραφίας Leopold von Ranke: *«Οἱ εἰδήσεις τοῦ παρελθόντος εἶναι ἐλλειπεῖς χωρὶς τὴ γνώση τῆς καταστάσεως τοῦ παρόντος· ἡ γνώση τοῦ παρόντος εἶναι ἀδύνατη χωρὶς τὶς εἰδήσεις τῆς προγενέστερης ἐποχῆς»*.

Πόσο σκοτεινὸ ὅμως ἀπλώνεται μπροστά μας τὸ μέλλο! Ὁ τελευταῖος πόλεμος ὥθησε ὁλόκληρο τὸν κόσμον σὲ ἓνα βάραιθρο, πρᾶγμα ποὺ δὲν ἐγνώρισε κανεὶς ποτὲ σὲ προηγούμενές ἑκατονταετηρίδες. Ἀκόμα δὲν ἔσβησαν ὅλες οἱ φλόγες τῆς τελευταίας μεγάλης παγκοσμίου πυρκαϊᾶς, καὶ τώρα ἀπειλεῖ νὰ ἐνσκήψῃ μιὰ νέα φοβερὴ δυστυχία εἰς τὴ γήϊνη σφαῖρα. Γιατὶ στέκονται ἀνμέτωπα τὰ ἔθνη τῆς γῆς σήμερα σὰν ἐξαγριωμένοι ἐχθροὶ θυμωμένοι καὶ ἀσυμφιλίωτοι; Τὶ θέλει π. χ. ἡ Γαλλία μὲ τὸ μεγάλο της στρατό; Γιατὶ κατασκευάζει μὲ πυρετώδη προσπάθεια ἡ Ἀγγλία τὰ κολοσσιαῖα τῆς πλοῖα ἀκόμη μεγαλύτερα; Τὶ ἐπιζητεῖ ἡ Ἀμερικὴ μὲ τὸν μεγάλο της πλοῦτο, τὶ θέλει ἡ Ρωσσία μὲ τὸν

Μπολσεβικισμός της, καὶ ἡ Ἀσία μὲ τὶς ἑκατοντάδες τῶν ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων κλπ.; Ὅλα αὐτά· ἡ Χώρα ἐκείνη, ἢ ἐκεῖνο τὸ Ἔθνος κατευθύνουν τὶς δυνάμεις των, ποὺ ἔχουν τεντωθῇ εἰς τὸ ἔσχατο σημεῖο γιὰ τὸ μεγάλο σκοπὸ, καὶ εἶναι γεμάτα ἀπὸ τὴν ιδέα τῆς κοσμοκρατορίας καὶ τὶς ὅμοιες προσπάθειες

Ποιὸς θὰ κυριαρχήσῃ τοῦ κόσμου.

Αὐτὸ εἶναι τὸ γλέγον ζήτημα τῆς ἐποχῆς μας, μιὰ πολὺ παλαιὰ ἐρώτησις. Εἶναι γενικὰ τὸ ζήτημα τῆς παγκοσμίου ἱστορίας, καὶ ἀκριβῶς σ' αὐτὴν τὴν ἐρώτηση ἀπῆντησε ἀπὸ ἑνωρὶς γιὰ ὅλες τὶς ἐποχὰς ἢ προφητεία φωτεινὰ καὶ μὲ σαφήνεια.

Διαβάζομε σήμερα πολλὰ γιὰ τὸν ἱμπεριαλισμὸ τῶν μεγάλων δυνάμεων καὶ γιὰ τὶς ἱμπεριαλιστικὰς διαθέσεις τῆς πολιτικῆς των, πράγμα ποὺ δὲν σημαίνει τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὴν προσπάθεια τῆς καθεμιᾶς τῶν δυνάμεων τούτων γιὰ νὰ ὑπερισχύσῃ ἀπὸ ὅλες τὶς ἄλλες, καὶ νὰ κυριαρχήσῃ τοῦ κόσμου. Μὲ αὐτὸ μαθαίνομε νὰ ἐννοοῦμε τὸ παρόν. Μετατιθέμεθα πνευματικὰ εἰς τὶς περασμένες ἡμέρες τῆς παλαιότερης ἱστορικῆς ἐποχῆς. εἰς τὴν ἐποχὴ τοῦ λεγόμενου νεοβαβυλωνιακοῦ βασιλείου. Ὁ Ναβουχοδονόσορ εἶναι ὁ κύριος τοῦ κόσμου! Εἶναι ἓνας ἀπὸ ἐκείνους τοὺς μεγάλους καὶ ἰσχυροὺς ἄνδρες, τῶν ὁποίων ἡ ἐμφάνισις εἰς τὴν παγκόσμιον Ἱστορία εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὴν ἀρχὴ μιᾶς καινούργιας ἐποχῆς. Τὶ κάνει αὐτὸν τὸν ἄνδρα τόσο μεγάλο, ὥστε νὰ τὸν ὀνομάζουν τὴν πρὶν κολοσσιαία φυσιογνωμία τοῦ παλαιοῦ ἀνατολικοῦ κόσμου; **Εἶναι ὁ ἰδρυτὴς τῆς πρώτης αὐτοκρατορίας,**⁽¹³⁾ ποὺ σημαίνει ὅτι εἶναι ὁ ἰδρυτὴς τοῦ πρώτου πραγματικοῦ Κράτους ἢ τοῦ μεγάλου κράτους, ποὺ περιελάμβανε ὅλους τοὺς πολιτισμένους λαοὺς ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Ὁ Ναβουχοδονόσορ, ὁ ὁποῖος τὴν πολιτικὴ αὐτὴ εἰς τὸν

κόσμο για πρώτη φορά με ἐπιτυχία ἐπραγματοποίησε με τρόπο-μεγαλοφυῆ, εἶναι ἓνας σπουδαῖος ἱμπεριαλιστής. Ἀλλὰ δὲν ἀπῆλause τὴν ἐπιτυχία του. Μονάχα ἀνεγνώρισε πολὺ καλὰ, πὼς ἡ κοσμοκρατορία ποὺ στηρίχθηκε πάνου εἰς τὴ βία, δὲν ἤμποροῦσε νὰ εἶναι μεγάλης διαρκείας. Γιαυτὸ συλλογίστηκε πολὺ, πὼς μποροῦσε νὰ διαμορφωθῇ ἡ πολιτικὴ ὑπόθεσις εἰς τὸ μέλλον, καὶ πὼς ἔπρεπε νὰ γίνῃ τοῦτο σχετικὰ μετὰ τὴν κοσμοκρατορία ὕστερα. (Δανιὴλ β'. 29). Ἡ κοσμοκρατορικὴ ἰδέα κατεδίωξε τὸν ἴδιο καὶ εἰς τὰ ὄνειρά του, καὶ σὲ μιὰ νύχτα, ἔτσι μᾶς πληροφορεῖ ὁ προφήτης Δανιὴλ, εἶδε ὁ Ναβουχοδονόσορ ἓνα περίεργο ὄραμα· *μία ἐξόχως φοβερὴ ἀποκάλυψη*, τὴν ὁποία τοῦ ἔδωσεν ὁ ζῶν Θεός.

Τὸ θεμέλιο τῆς παγκοσμίου ἱστορίας καθ' ὅλου.

Εἰς τὸ δεύτερο κεφάλαιο τοῦ βιβλίου τοῦ Δανιὴλ ἔχομε μιὰ παράδοση ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς νεοβαβυλωνιακῆς αὐτοκρατορίας. Ἐκεῖ μᾶς ἀνακοινώνεται μετὰ ἐκεῖνο τὸ ὄραμα, ποὺ μετὰ προφητικὴ εἰκόνα πρόκειται ν' ἀποκαλύψῃ τὸ θεμέλιο τῆς ὅλης ἱστορίας τοῦ κόσμου. Τέτοιες παραδόσεις, λέγει ὁ Ranke (Τόμ. III, σελ. 28) εἶναι γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ἱστορικὸν κύρους, διότι ἤμπορεσαν ἀπόλυτα νὰ διαμορφωθοῦν σήμερα, ὕστερα ἀπὸ τὴν πάροδο δυόμιση χιλιετηρίδων καὶ πλέον, καὶ ἔτσι ἡμεῖς εἴμεθα σὲ θέσιν νὰ ἐξετάσωμε τὴν ἀξία τῆς πίστεως τῆς παλαιᾶς αὐτῆς παραδόσεως, καὶ νὰ ἐξακριβώσωμε ἐὰν ἡ προφητεία, ὅπως ὁ νόμος τῆς παγκοσμίου ἱστορίας, εὑρῇκε τὴν τυπικὴν του πλήρωσιν, καὶ ἐὰν σύμφωνα μετὰ αὐτὴν ὁ ζῶν Θεὸς διευθύνει τὸν κόσμον ἢ ὄχι· *Σὺ, Βασιλεῦ ἐθνεώρεις, καὶ ἰδοὺ εἰκὼν μεγάλη· ἐξαίσιος ἦτο ἐκείνη ἡ εἰκὼν, καὶ ὑπέροχος ἡ λάμψις αὐτῆς, ἰσταμένης ἐνώπιόν σου, καὶ ἡ μορφὴ αὐτῆς φοβερά, ἡ κεφαλὴ τῆς εἰκό-*

νος ἐκείνης ἦτο ἐκ χρυσοῦ καθαροῦ, τὸ στῆθος αὐτῆς καὶ οἱ βραχίονες αὐτῆς ἐξ ἀργύρου, ἡ κοιλία αὐτῆς καὶ οἱ μηροὶ ἐκ χαλκοῦ, αἱ κνήμαι αὐτῆς ἐκ σιδήρου, οἱ πόδες αὐτῆς μέρος μὲν ἐκ σιδήρου, μέρος δὲ ἐκ πηλοῦ. Ἐθεώρεις ἑωσοῦ ἀπεκόπη λίθος ἄνευ χειρῶν καὶ ἐκτύπησε τὴν εἰκόνα ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῆς τοὺς ἐκ σιδήρου καὶ πηλοῦ, καὶ κατεσυνέτριψεν αὐτούς. Τότε ὁ σίδηρος, ὁ χαλκός, ὁ ἄργυρος, καὶ ὁ χρυσός, κατεσυνετρίβησαν ὁμοῦ, καὶ ἔγιναν ὡς λεπτὸν ἄχυρον ἁλωνίου θερينوῦ καὶ ὁ ἄνεμος ἐσήκωσεν αὐτά, καὶ οὐδεὶς τόπος εὗρέθη αὐτῶν· ὁ δὲ λίθος ὁ κτυπήσας τὴν εἰκόνα ἔγινεν ὄρος μέγα, καὶ ἐγένισεν ὅλην τὴν γῆν. (Δανιήλ β'. 31—35).

Σὲ μιὰ θαυμασία ἀπλῇ παράσταση, εἰς τὴν εἰκόνα αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, (βλέπε εἰκ. 2.) ἀποκαλύπτεται σὲ μᾶς μὲ λίγα λόγια ὅλη ἡ ἱστορία του. Ἐνα γιγαντιαῖο σῶμα, τοῦ ὁποίου τὰ μέλη συνίστανται ἀπὸ διάφορα στοιχεῖα (χημικὲς ὕλεις) ἀποκαλύπτει τὴν ἐξέλιξη τῆς παγκοσμίου ἱστορίας σὲ ἓνα σχεδιαγράφημα.

Χρυσὸς καὶ ἄργυρος: ὁ **καπιταλισμός** (1^α) στέκεται σὲ στενώτερη σχέση μὲ τὸ χαλκὸ καὶ μὲ τὸ σίδηρο. Μὲ τὴ δύναμη τῶν ὅπλων ἢ μὲ τὸν **Μιλιταρισμό**. (1^α) Ἐδῶ ἔχομε παράλληλα τοὺς δύο παράγοντες τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ δηλ. ὕλων τῶν ἀνθρώπων προσπαθειῶν γιὰ τὴ κυριαρχία τοῦ κόσμου. Ἡ προφητικὴ εἰκόνα δείχνει ὅμως κάτι περισσότερο. Αὐτὴ ἡ ἀνθρώπινη μεγάλῃ δύναμις ἀπὸ τὴ βία (Μιλιταρισμός) καὶ τὸ ἄδικο (Καπιταλισμός) συντεθεῖσα, στέκεται πάνου σὲ πῆλινα πόδια! Δὲν ἔχει ἰσχυρὴ βάση. Ὁ ἱμπεριαλισμὸς ποὺ διψᾷ ἀπὸ αἷμα ἅς φαίνεται λαμπρός, ὥστε πολλοὺς νὰ τυφλώνη, καὶ ἅς σηκώνεται ἰσχυρὰ μέγας καὶ ὑψηλός· τὰ ἐρείπιά του θὰ εἶναι φοβε-

ρώτερα, γιατί ὁ Θεὸς ἀπὸ τὸν οὐρανὸ συναντᾷ εἰς τὰ πόδια του τὴν εἰκόνα τοῦ εἰδώλου καὶ τὴν κατασυντρίβει, ὥστε δὲν μένει πλέον οὔτε σκόνι.

Αὐτὸ εἶναι σύμφωνα μὲ τὴ Γραφὴ τὸ τέλος κάθε ἀνθρώπινης προσπάθειας γιὰ τὴν κοσμοκρατορία. Ἡ ἰδέα τῆς κοσμοκρατορίας εἶναι ἓνα ὄνειρο, ἓνα φοβερὸ ὄνειρο, ποὺ θὰ τὸ ἀκολουθήσῃ ἓνα φοβερὸ ξύπνημα, ὅταν ὁ ζῶν Θεὸς εἰς τὸ τέλος τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου ἐδραιώσῃ τὸ αἰώνιόν του βασίλειο πάντου εἰς τὴ γῆ, τὸ ὁποῖον μόνο του θὰ εἶναι στερεὰ θεμελιωμένο, ὅπως ἓνα βουνό, καὶ ποτὲ πλέον δὲν θὰ φθαρῇ. Πρέπει ὅμως νὰ διαβάσωμε εἰς τὸ προφητικὸ βιβλίον παρακάτου, γιὰ νὰ μάθωμε, ποιά σπουδαία ἐρμηνεία σαυτὴ τὴ μεγάλη προφητεία δόθηκε, διότι ἡ Ἁγία Γραφή ἡμπορεῖ μονάχη νὰ ἐξηγηθῇ. Ποτὲ δὲν ἀφείθηκε στὴν ἀνθρώπινη φαντασία ἡ ἐρμηνεία μιᾶς προφητείας.

Ὁ Δανιὴλ συνεχίζει: *Τοῦτο εἶναι τὸ ἐνύπνιον: καὶ τὴν ἐρμηνείαν αὐτοῦ θέλομεν εἰπῇ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως: Σὺ βασιλεῦ, εἶσαι βασιλεὺς βασιλέων· διότι ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν εἰς σὲ βασιλείαν δύναμιν καὶ ἰσχὺν καὶ δόξαν. Σὺ εἶσαι ἡ κεφαλὴ ἐκείνη ἡ χρυσῇ. (Δανιὴλ β'. 36—38).*

**Ἡ Βαβέλ εἶναι τὸ πρότυπο τῆς παγκοσμίου
δυνάμεως.**

Ὅπως ἀπὸ τὴν κεφαλὴ βγαίνουν οἱ σκέψεις, ἔτσι καὶ ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα βγήκε ἡ ἰδέα, *μιὰ ἰδέα ποὺ ἔγινε ἡ κινήτηριος δύναμις τῆς παγκοσμίου ἱστορίας, ἡ ἰδέα τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ*· ἡ σκέψις νὰ ἐνώσῃ ὅλους τοὺς μεγάλους πολιτισμένους λαοὺς τῆς γῆς σὲ ἓνα ἰσχυρὸ παγκόσμιον Βασίλειον

ἦ σὲ μιὰ αὐτοκρατορία.

Ὁ Ναβουχοδονόσορ δὲν εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ποὺ ὠνειρεύθηκε πρῶτος τὴν κοσμοκρατορία, μολονότι εἶναι ὁ θεμελιωτὴς τοῦ πρώτου πραγματικοῦ Κράτους. Τὴ σκέψη αὐτὴ βρίσκουμε σύμφωνα μὲ τὴ Γραφὴ 1500 χρόνια πρὸ τῆς ἐποχῆς του εἰς τὴν πρωτόγονο Βαβέλ, τὴν πρώτη ἐκείνη πόλη τοῦ κόσμου, ἡ ὁποία χτίσθηκε ἀπὸ τὸν πρῶτο τύραννο τῆς γῆς τὸν Νεβρωδ Γεγες. ι' 8—10.

Λεπτομερέστερα ἐκτίθεται σὲ μᾶς γι' αὐτὸ εἰς τὴν ἱστορία τῆς ἐξελίξεως τῆς Ἀνθρωπότητος ὕστερα ἀπὸ τὸν κατακλυσμό.

»Καὶ ἦτο πᾶσα ἡ γῆ μιᾶς γλώσσης, καὶ μιᾶς φωνῆς. Καὶ ὅτε ἐκίνησαν ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς, εὔρον πεδιάδα ἐν τῇ γῇ Σενναὰρ καὶ κατόκησαν ἐκεῖ. Καὶ εἶπεν ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον, ἔλθετε ὥς κάμωμεν πλίνθους, καὶ ὥς ψήσωμεν αὐτάς ἐν πυρί. Καὶ ἐχρησίμευσεν εἰς αὐτοὺς ἡ μὲν πλίνθος ἀντὶ πέτρας, ἡ δὲ ἄσφαλτος ἐχρησίμευσεν εἰς αὐτοὺς ἀντὶ πηλοῦ. Καὶ εἶπον: ἔλθετε, ὥς οἰκοδομήσωμεν εἰς ἑαυτοὺς πόλιν καὶ πύργον, τοῦ ὁποίου ἡ κορυφὴ νὰ φθάνῃ ἕως τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ ὥς ἀποκτήσωμεν εἰς ἑαυτοὺς ὄνομα, μήπως διασπαρῶμεν ἐπὶ τοῦ προσώπου πάσης τῆς γῆς.

»Κατέβη δὲ ὁ Κύριος διὰ νὰ ἴδῃ τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον, τὸν ὁποῖον ὠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος, ἰδού, εἷς λαός, καὶ πάντες ἔχουσι μίαν γλῶσσαν, καὶ ἤρχισαν νὰ κάμνωσι τοῦτο. Καὶ τώρα δὲν θέλει ἐμποδισθῇ εἰς αὐτοὺς πᾶν ὅ,τι σκοπεύουσι νὰ κάμωσιν. Ἔλθετε, ὥς καταβῶμεν, καὶ ὥς συγχύσωμεν ἐκεῖ τὴν γλῶσσαν αὐτῶν διὰ νὰ μὴ ἐννοῇ ὁ εἷς τοῦ ἄλλου τὴν γλῶσσαν.

»Καὶ διεσκόρπισεν αὐτοὺς ὁ Κύριος ἐκεῖθεν ἐπὶ τοῦ

προσώπου πάσης τῆς γῆς· καὶ ἔπαυσαν νὰ οἰκοδομῶσι τὴν πόλιν. Διὰ τοῦτο ὠνομάσθη τὸ ὄνομα αὐτῆς Βαβέλ· διότι ἐκεῖ συνέχεεν ὁ Κύριος τὴν γλῶσσαν πάσης τῆς γῆς· καὶ ἐκεῖθεν διεσκόρπισεν αὐτοὺς ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς» (Γενεσ. ια' 1—9)

Ποῖες σχέσεις βρίσκονται εἰς τὸ βάθος αὐτοῦ τοῦ βαθυστόχαστου σχεδίου;

1. Ὡς οἰκοδομήσωμεν εἰς ἑαυτοὺς πόλιν.

Ἡ πόλις ὄφειλε νὰ εἶναι ἡ πόλις τῆς Οἰκουμένης μία *παγκοσμία πρωτεύουσα* ὁλοκλήρου τῆς γῆτινς σφαίρας. Ἐπομένως μία *θέλησις*, ἡ θέλησις τοῦ Βασιλέως μέσα εἰς τὴν Βαβέλ, ἡ ὁποία διευθύνει τὸν κόσμον, καὶ ἡ διαταγή του νὰ εἶναι ὁ νόμος τῆς ὅλης ἀνθρωπότητος.

2. Ὡς οἰκοδομήσωμεν πύργον τοῦ ὁποίου ἡ κορυφή νὰ φθάνη ἕως τοῦ οὐρανοῦ.

Ἐδῶ πρόκειται περὶ τῆς ἀνεγέρσεως ἑνὸς ὑψηλοῦ ναοῦ ἢ ἱεροῦ πύργου λέγει ὁ γνωστὸς Ἀρχαιολόγος Dr W. Andrae «die Woche» 1925 τεῦχος 35 σελ. 19) οἱ Γερμανικὲς ἀνασκαφαὲς τῆς Βαβυλωνος (1899—1917) ἐξέτασαν, πὼς ὁ περίφημος Πύργος ἔφερε ἐπάνω ἓνα μεγάλο ἱερὸ «ἓνα ἱερὸ μὲ αὐλὴ καὶ μὲ τὰ διαμερίσματα τῆς λατρείας» μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἐλατρεύετο ὁ «Βέλ εἰς τὴν Βαβέλ» ὁ Θεὸς Marduk. Μὲ τὶς ἔρευνες αὐτὲς διαφωτίζεται σπουδαίως ὁ λόγος τῆς Γραφῆς καὶ οἱ προσπάθειες τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι σχεδὸν πρὸ 4000 ἐτῶν ἄρχισαν νὰ χτίζουν τὸ ἱερὸν εἰς τὴν χώραν τοῦ Σινδάρ (μεταξὺ Εὐφράτου καὶ Τίγρητος). Ἦ σκέψις των καὶ τὰ σχέδιά των ἦσαν, *νὰ κανονίσουν* ἔτσι

τὰ τοῦ κόσμου, ὥστε ἡ λατρεία ὅλης τῆς γῆς νὰ προσφέρεται σὲ μία μόνη θεότητα: εἰς τὴν ἀνώτατη θεότητα τοῦ Βασιλέως εἰς τὴ Βαβέλ, τοῦ ἱεροῦ τοῦ ὁποίου ἡ κορυφή θὰ ἔφθανε πάνου ἀπὸ τὰ σύννεφα.

3. Ἄς ἀποκτήσωμεν εἰς ἑαυτοὺς ὄνομα.

Ὁ Προφήτης Ἰσαΐας (Κεφ. ιδ' 13) ἐρμηνεύοντας τὸ λόγο τοῦτο λέγει, πὺς ἡ βασικὴ σκέψις τοῦ οἰκοδομήματος ἦταν «*νὰ ἀνεβοῦν εἰς τὸν οὐρανὸν*» δηλ. νὰ ἀνυψωθοῦν εἰς τὸ ὕψος τῆς θεϊκῆς δυνάμεως, σαυτὸ τὸ θρόνον τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ θεμελιώσουν γιὰ πάντα τὴν κοσμοκρατορίαν τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν Βαβέλ καὶ νὰ τὴν καταστήσουν ἀδιάφθορον.

4. Μήπως διασπασθῶμεν ἐπὶ τοῦ προσώπου πάσης τῆς γῆς.

Χωρὶς ἀμφιβολίαν ἐδῶ μᾶς δείχνει ἡ Ἀγία Γραφή τὴν πρώτη δοκιμὴν γιὰ τὴ λύση τοῦ προβλήματος τῆς κοσμοκρατορίας: τὴν ἔνωση σὲ μία μόνη μεγάλη κοινωνία, σὲ ἓνα ἰσχυρὸ Κράτος. Πόσο φανερὰ στέκεται ἐν τούτοις μπροστὰ μας σὲ αὐτὴ τὴν εἰκόνα ἓνα γεγονὸς τῆς ἀρχαίας ἐποχῆς, ποὺ σαφῶς μᾶς ἀφήνει νὰ ἐννοήσωμε εἰς τὸ πρῶτο διάγραμμα τὴν προέλευσιν τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ! Ἐν τούτοις ἡμεῖς πρέπει νὰ γνωρίσωμε σὲ ἓνα τόσο ὡραῖο σχέδιον, πὺς ὁ ἱμπεριαλισμὸς εἶναι μιὰ βαθύτερα σχεδιασθεῖσα πανουργία καὶ μιὰ πολὺ μεγάλη κατεργαρία. Ἡ Γραφή ἀνεμίζει ὀλίγον τὸν πέπλον καὶ μᾶς δείχνει τὶς προσπάθειες γιὰ τὴν κοσμοκρατορίαν σὰν μιὰ πεισματικὴ ἀγανάκτηση ἐναντίον τῆς θελήσεως καὶ τοῦ σχεδίου τοῦ ζῶντος Θεοῦ, νὰ στηλωθῇ σαυτὸ τὸν κόσμον τὸν βασιλείου του καὶ ἡ δύναμις του. Ὁ ἀφανὴς ἡγεμὼν ἐκείνων

τῶν ἰσχυρῶν ἐνωτικῶν προσπαθειῶν στὴ Βαβέλ εἶναι ὁ Διάβολος, ἓνας πεσμένος ἀρχηγὸς τῶν Ἀγγέλων, ὁ ὁποῖος τώρα στὸν οὐρανὸ προξενεῖ ταραχὴ (Ἀποκ. ιβ' 7—9) καὶ σκέφθηκε τὸν θρόνον του νὰ τὸν σηκώσει πάνου ἀπὸ τὰ ἄστρα τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ εἶναι ἴσος μὲ τὸν Ὑψιστο (Ἡσαϊ. ιδ' 12—14). Ὅμως δὲν ἐνίκησε, λέγει ἡ Γραφή, ἀλλὰ ὑπέκυψε εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ μεγάλου Ἀρχηγοῦ καὶ ἐξέπεσε ἀπὸ τὸν οὐρανό. Ἐν τούτοις βρίσκει ἡ ἐπανάστασίς του τὴ συνέχειά της πάνου εἰς τὴ γῆ. Ἀφοῦ ἔχασεν ὁ Σατανᾶς τὴν οὐρανίαν ἡγεμονίαν (Ἰούδ. α', 6) ἀνορθώνει ἓνα γήϊνο βασίλειον (Ἐφεσ. ε' 12): **«θέλετε εἰσθαι ὡς Θεοὶ»** (Γεν. γ' 5) τοῦτο εἶναι ἡ ἀπαισία σκέψις, ποὺ αὐτὸ τὸ κακὸ πνεῦμα ἔφερε στὸν κόσμον, καὶ ἡ ὁποία τώρα βρίσκεται στὸ βάθος ὅλων τῶν προσπαθειῶν γιὰ τὴν κοσμοκρατορίαν.

Ὁ Παράδεισος χάθηκε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ πάνου εἰς τὸν κόσμον ἐνσκήπτει ὁ κατακλυσμός. Μὲ ὅλη ὅμως αὐτὴ τὴ φοβερὴ κρίση ἡ ἀνθρωπότης μετὰ τὸν κατακλυσμὸ δὲν ἔμαθε τίποτε καὶ δὲν λησμόνησε τίποτε, ἀλλὰ καὶ ἡ παλαιὰ ιδέα δὲν ἔχασε τίποτε ἀπὸ τὴν γοητευτικὴ της δύναμιν. Εἰς τὴ χώρα τοῦ Σενναάρ ἀνανεοῦνται τὰ παλαιὰ σχέδια καὶ εἰς τὴν Βαβέλ οἱ ἄνθρωποι θέλουν νὰ ἀνεγείρουν ἓνα ὑψηλὸ εὐρύτατον οἰκοδόμημα, τοῦ ὁποίου ἡ κορυφὴ νὰ φτάνῃ ὡς ἓνα ἰλιγγιώδες ὕψος, ὡς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, γιὰ νὰ κάμουν τὸ ὄνομά τους μεγάλο καὶ λαμπρό. Τὸ ἐπιχείρημα ἐπόμενο ἦτο νὰ καταστραφῇ. Ὁ ζῶν Θεὸς ἐπεμβαίνει, διαιρεῖ τὴν ἀνθρωπότητα σὲ γλῶσσας καὶ διασκορπίζει τὰ ἔθνη μακρὰ πάνου εἰς τὴ γῆτιν σφαῖρα. Ἦταν καὶ τοῦτο προσωρινὸ μὲ ὅλα τὰ ὑπερήφανα κοσμοκρατορικὰ ὄνειρα. Ἀκόμα ὡς σήμερα εἶναι αὐτὰ τὰ δύο κομμάτια, ὁ χωρισμὸς τῆς ἀνθρωπότητος σὲ ἔθνη καὶ ἡ μακρυνὴ των διασκορὰ πάνου ἀπὸ τὴν ὅλη γῆτιν σφαῖρα τὸ

μεγαλύτερο ἔμπόδιο γιὰ τὴ λύση τοῦ ὄχι σήμερα ἄγνωστου παγκοσμίου πολιτικοῦ προβλήματος. Τώρα ἐκείνη ἢ πολὺ παλαιὰ παράδοσις διηγεῖται παρὰ κάτω· καὶ ὁ Κύριος λέγει: «*δὲν θέλει ἐμποδισθῇ εἰς αὐτοὺς πᾶν ὅ,τι σκοπεύουσι νὰ κάμωσιν*» (Γενεσ. ια' 6). Ποία ἀπάντηση ἔδωσε ἡ παγκόσμιος ἱστορία σαυτὴ τὴν τόσο παλαιὰ προφητεία; ἄς ἀφήσωμε νὰ ὁμιλήσῃ ἓνας ἐξ ἐπαγγέλματος ἀντιπρόσωπος τῆς ἱστορικῆς ἐπιστήμης. Αὐτὸς λέγει: «πρέπει μὲ λίγα λόγια νὰ μιλήσωμε διεξοδικὰ γιὰ νὰ κάμωμε νοητὴ τὴν τωρινὴ πολιτικὴ κατὰστασις ξεκινῶντες ἀπὸ τὴν ἀρχαία ἐποχὴ. Ἀπὸ παλαιὰ ὑπάρχει ἡ προσπάθεια τῶν λαῶν καὶ τῶν ἡγεμόνων των, νὰ ἰδιοποιηθοῦν τὴν κυριαρχία ὅλων τῶν ἄλλων, νὰ κερδίσουν τὴν παγκόσμιο δύναμη· αὕτη ἡ σκέψις εἶναι μία παλαιὰ κληρονομία.

Μόλις οἱ Ἀσσυριοβαβυλώνιοι Βασιλεῖς κατέλαβαν τὶς γῶρες μεταξὺ Μεσογείου θαλάσσης καὶ Περσικοῦ κόλπου, παρουσιάζονται σὰν κυρίαρχοι τοῦ κόσμου. Οἱ Πέρσαι δυνάσται τιτλοφοροῦνται ὡς Βασιλεῖς τῶν Βασιλέων καὶ γιὰ πνευματικὸς κληρονόμος των νομίσθηκε ὁ Μ. Ἀλέξανδρος ὅσο γιὰ τὴν κοσμοκρατορία, καὶ οἱ Ρωμαῖοι ἔνωσαν εἰς τὴν κυριαρχία τους ὁλόκληρο τὸ Μεσογειακὸν κόσμον. Ἀπ' αὐτοὺς πλανᾶται ἡ ἰδέα εἰς τοὺς Γερμανορωμαϊκοὺς λαοὺς τοῦ μεσαιῶνος. Ὁ Κάρολος ὁ μέγας ἤθελε νὰ παρουσιάσῃ τὸν ἑαυτοῦ ἀντιπρόσωπο ὁλόκληρης τῆς Χριστιανωσύνης καὶ ὅλοι οἱ λαοὶ ὥφειλαν νὰ ἐκχριστιανισθοῦν «Oberstudienrat Dr Phil Franz Becker Kassel Die Grenzboten» ἔτος 80, ἀριθ. 30). Ἐπιθυμοῦμε ἔδῳ νὰ ξεκινήσουμε ἀπὸ ὀρισμένες βάσεις. Πάρα πολὺ γνωστοὶ εἶναι οἱ ἀγῶνες τοῦ Γερμανοῦ αὐτοκράτορος μὲ τὸ Ρωμαῖο Πάπα γιὰ τὴν κοσμοκρατορία. Ἐφθειραν τὶς καλύτερες δυνάμεις τῆς Γερμανίας καὶ ἐτελείωσαν μὲ τὸ θάνατο τοῦ νεαροῦ Konradin

εἰς τὴ Νεάπολιν εἰς τὸ Schaffot (1628) Ἀλλὰ καὶ ὁ παπισμὸς δὲν χάριζε γιὰ τὴ νίκη του.

Ἡ μεταρρύθμισις (') τοῦ 16ου αἰῶνος καὶ ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις (') εἰσήγαγαν μία νέα ἐποχὴ, *τὴν ἐποχὴν μας, ποὺ ἀκριβῶς ὠνομάσθηκε ὁ αἰὼν τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ δηλ. τῆς κοσμοκρατορικῆς ιδέας.* Ὑστερα ἀπὸ αὐτὴ τὴν μικρὴ παραπλάνησι μέσα ἀπὸ ὁλόκληρη τὴ παγκοσμίᾳ ἱστορίᾳ ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ὥς σήμερα, δὲν ἠμποροῦμε παρὰ νὰ ἀναγνωρίσωμε ἐκεῖνα ποὺ ὁ Θεὸς εἶπε· γιὰ αὐτὸ δὲν εἶναι ὑπερβολικὸς ὁ ἰσχυρισμὸς, ἐὰν λέμε μὲ βίβλη τὴν Ἀγία Γραφή, ὅτι ἀπὸ τὴν προϊστορικὴ Βαβέλ βγῆκε ἡ ἀπαισία ἐκείνη σκέψις, ποὺ ἔγινε ἡ κινητήριος δύναμις τῆς παγκοσμίου ἱστορίας.

Ἡ Βαβέλ ὑπὸ τὸν Ναβουχοδονόσορα— Ἡ χρυστὴ κεφαλὴ.

Καὶ μολονότι ἀπέτυχε ἡ πρώτη ἀπόπειρα νὰ οἰκοδομήσουν τὴν πόλιν καὶ τὸν Πύργον, καὶ νὰ ἰδρῦσουν ἓνα παγκόσμιον βασίλειον, ἡ σκέψις ὅμως αὐτὴ δὲν βγῆκε ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτό. Ἀφοῦ ἡ γῆ περισσότερον ἐγέμισε ἀπὸ κατοίκους ὑποδέχεται ἓνας Ναβουχοδονόσορ μὲ ἐνθουσιασμὸ τὰ παλαιὰ σχέδια πάλιν, καὶ μᾶς κάνει ὁ ἴδιος προσεκτικὸν σχετικὰ μὲ τὶς ἐσωτερικὰς σχέσεις. Ἀπὸ τὰ ἐρεῖπια τῆς παλαιᾶς Βαβυλῶνος ξεθάφτηκε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἓνας ἀργιλλώδης πίνακας, τοῦ ὁποῖου ἡ ἀναγνωσθεῖσα γραφὴ ἔτσι ἡγεῖ «Ναβουχοδονόσορ, ὁ βασιλεὺς τῆς δικαιοσύνης, ὁ ἀληθὴς φύλαξ τῶν λαῶν, ὁ ἄρχων τῆς ἀνθρωπότητος, ὁ ἀνακαινιστὴς τῶν πυραμίδων καὶ τοῦ Πύργου.

»Τὸ μνημεῖον τῆς Βαβυλῶνος ποὺ ὑπῆρχε ἀπὸ τὴν παλαιότατην ἐποχὴ ἐπανώρθωσα καὶ συνεπλήρωσα. Τοῦτο ἓνας

βασιλεὺς τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς ἀνήγειρε, ἀλλὰ δὲν ἀνώρθωσε τὴν κορυφή του. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα τοῦ κατακλυσμοῦ τὸ ἄφησαν, ἐπειδὴ ἐπῆλθε σύγχυσις εἰς τοὺς λόγους των. Τὴ θέση του δὲν μετετόπισα, τὸν ἀκρογωνιαῖο του λίθο δὲν μετεκίνησα. Ἐδραίωσα τὴν ἔδρα τοῦ βασιλείου μου στὴ Βαβυλῶνα, **οἰκοδόμησα ἓνα ἄφθαρτο οἶκο**. Θέλω νὰ βρῖσκεται εἰς τὴ Βαβυλῶνα. Θέλω τὸ γένος μου μέσα σαυτὴ νὰ δεχθῇ τὸν πολεμικὸ φόρο τῶν βασιλέων τῆς περιφερείας **καὶ ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος**».

Δίχως ἀμφιβολία ὁ Ναβουχοδονόσορ ἀνοικοδόμησε πάνου εἰς τὰ παλαιὰ θεμέλια, ποὺ εὗρεκε εἰς τὴν ἐποχὴ του. Συνεπλήρωσε τὸν Πύργο, οἰκοδόμησε τὴν πόλη καὶ ἔκαμε τὴ Βαβέλ κυρία τοῦ κόσμου. Ὁ Ναβουχοδονόσορ πῆρε τὸ 604 π. Χ. τὰ ἡνία τῆς Κυβερνήσεως μὲ κραταιὸ χέρι. Μὲ τὴ πτώση τῶν Ἀσσυρίων καὶ τὴν κατανίκηση τῆς Αἰγύπτου ἔγινε κύριος τῆς καταστάσεως. Τὰ μικρὰ Κράτη ἐχτύπησαν σὰν κρύσταλλα πάνου στὸ στερεὸ πυρῆνα τοῦ μεγάλου Κράτους, ποὺ ἀνέλαβε νὰ ἐδραιώσῃ μέσα στὴ Βαβυλῶνα. Ὑστερα ἀπὸ βραχεῖς πολέμους ἐκυριάρχησε ἀπὸ τὴν Ἐρυθρᾶ θάλασσα ὡς τὸν Περσικὸ κόλπο, ἀπὸ τὰ βουνὰ τῆς Ἀρμενίας ὡς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀραβίας· οἱ ἄγριοι λαοὶ εἰς τὸν Πόντο (') καὶ οἱ Μῆδοι εἰς τὰ ὑψηλὰ ὄρη αἰσθανθήκανε τὴν δύναμή του, καὶ οἱ Φοινικικὲς ἀποικίαις εἰς τὴν Ἰσπανία καὶ εἰς τὶς στήλας τοῦ Ἡρακλέους (") ἀνεγνώριζαν τὴν κυριαρχία του. Ὁ Ναβουχοδονόσορ ἔγινε κοσμοκράτωρ, ὅπως ποτὲ κανεῖς ἡγεμὼν προτιήτερα, καὶ τὸ βασίλειό του παγκόσμιον, ὅπως κανένα ἄλλο πρὶν αὐτόν. Καὶ τὴν Βαβυλῶνα ἔκανε παγκοσμία πόλη. (Dr M. Frommel, Weltreich σελ. 48). Εἴμεθα ὑπο-

χρεωμένοι, νὰ ἐμβαθύνωμε εἰς τὶς θαυμάσιες περιγραφὰς τῆς
 μεγάλης αὐτῆς πόλεως τοῦ παλαιοῦ κόσμου, οἱ ὁποῖες μᾶς
 δόθηκαν ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας. Τόσο μόνο κατανοήθηκε, πὼς ἡ
 Βαβέλ καὶ οἰκονομικῶς ὑπῆρξε τὸ κέντρον τοῦ βάρους ὁλο-
 κλήρου τοῦ ὑλικοῦ κόσμου. *Ἐκεῖ βρίσκουμε γιὰ πρώτη φο-
 ρὰ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος εὐγενῆ μέταλλα,
 χρυσᾶ, ἀργυρᾶ νομίσματα, γιὰ μέτρα ἀξίας.* Μία ἀπόδειξις
 τοῦ ὑπερόγκου τῆς πλούτου. Ἡ πόλις αὐτὴ κυριαρχοῦσε τοῦ
 παγκοσμίου ἐμπορίου καὶ τῆς συγκοινωνίας ὅπως καμμία ἄλ-
 λη. Ὅταν οἱ Ἑβραῖοι τὸ ἔτος 1460 π. Χ. ἦλθαν εἰς τὴν Πα-
 λαιστίνην ἦσαν ἐκεῖ σὲ χρήση οἱ Βαβυλωνιακοὶ χειτῶνες (Ἰησ.
 Ναυῆ ζ' 21). Μέτρα, νομίσματα καὶ βάρη τῆς ἀρχαιότητος κα-
 τήγοντο ἀπὸ τὴν Βαβυλῶνα. Οἱ Βαβυλώνιοι Ἱερεῖς εἶναι οἱ
 ἰδρυταὶ τῆς ἀπτρονομίας καὶ τῆς μαθηματικῆς· ἡ χαρακτηρι-
 στικὴ δὲ ἀριθμητικὴ μέθοδος μὲ τὸν ἀριθμ. 60 ὅπως καὶ ἡ
 τυπογραφία εἶναι ἀνακάλυψις τῆς. Ἐπίσης πολλὰ ἀποκτήμα-
 τα τοῦ πολιτισμοῦ, ποὺ ἡμεῖς σήμερα ἀπολαύουμε κατάγονται
 ἀπὸ τὴν Βαβέλ. Καθόλου παράδοξο, ὅτι ὁ **καπιταλισμὸς** ἐ-
 ξελίχθηκε ἐκεῖ εἰς τὴν πλουσιώτατη καὶ φοβερώτατη αὐτὴ χώ-
 ρα τοῦ κόσμου ὅπου τὸ κριθάρι, τὸ σιτάρι καὶ τὸ ἰσάμι
 (") σχεδὸν ἄγρια, ἔφερναν ἑκατονταπλάσιο καρπὸ. Ἔτσι εὐ-
 βρίσκουμε καὶ ἀπὸ τὴν ἀρχὴν σὲ στενώτερον συνδυασμὸν τὸν κα-
 πιταλισμὸν μὲ τὸν **μιλιταρισμόν**. Ἡ Βαβυλὼν αὐτὴ ἡ χρυσὴ
 κεφαλὴ τοῦ κόσμου, ἦταν ἓνα ἰσχυρὸν στρατιωτικὸν κράτος.
 ποὺ εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Ναβουχοδονόσορος κυριαρχοῦσε τοῦ
 κόσμου μὲ σιδερένια δύναμη. Θὰ ἐκτεθῇ σὲ μᾶς εἰς τὸ βι-
 βλίον τοῦ Δανιὴλ (Κεφ. γ'), πὼς ὁ Βασιλεὺς Ναβουχοδονόσορ
 ὅταν ἔφτασε τὸ ἀνώτατον σημεῖον τῆς δυνάμεώς του, ἐτοποθέ-
 τησε μίαν χρυσὴν εἰκόνα, τὴν ἴδιαν τοῦ εἰκόνα 60 πήχεις ὕψι-

λή καὶ διέταξε ὅλους τοὺς λαοὺς νὰ προσπέσουν καὶ νὰ προσ-
κυνήσουν μπροστὰ στὴν εἰκόνα. Μὲ αὐτὸ ἤθελε νὰ δώση
τὴν ἐντύπωση, ὅτι ἀνοίγεται γιὰ πάντα ὁ χρυσοῦς αἰὼν πά-
νου στὴ γῆ, καὶ ὅτι ἡ ἀνώτατη θεότης τοῦ βασιλέως εἰς τὴν
Βαβέλ εἶναι αἰωνία. Ἡ λατρεία τοῦ Καίσαρος (²⁰). Εἰς τὸ παρα-
κάτου κεφάλαιο διαβάζομε, πὼς τότε ὁ ἰσχυρὸς Ναβουχοδονόσορ
ἀπὸ τὸν πλοῦτο καὶ τὴ λαμπρότητα ἔχασε τὸ νοῦ, καὶ ἔγινε πα-
ράφρων! Εἶχε καταντήσει σὰν ἓνα ζῶο, καὶ ἔτρωγε γλὼη σὰν
ἓνα βόδι. Τὸν Καισαρισμὸ ἀκολουθοῦσε καθε φορὰ ἡ παρα-
φροσύνη τῶν Καισάρων. Ἀντὶ νὰ ὑψωθῇ εἰς τὸ Θεό, πέρτει
ὁ ἄνθρωπος καὶ γίνεται ζῶον. Τότε πρέπει νὰ περιμένωμε
δίχως ἄλλο τὸ ἀπότομο σῶριασμα. Σὲ ἓνα ἄλλο κεφάλαιο πα-
ραπέρα (Δανιὴλ ε΄) διαβάζομε, πὼς σὲ μιὰ ἀκόλαστη νύκτα
εἰς τὸ ὑπερήφανο παλάτι τοῦ βασιλιᾶ στὴ Βαβέλ φαίνεται ἓ-
να ὠχρὸ χέρι καὶ μὲ πύρινα γράμματα γράφει εἰς τὸν τοῖχο
Μενέ, Θεκέλ (²¹).

Οἱ Μῆδοι καὶ οἱ Πέρσαι ἐπανεστάτησαν καὶ ἐκυρίευ-
σαν τὴν ἴδια ἀκόμη νύκτα τὴν παγκοσμία πρωτεύουσα, ποὺ
τὴν θεωροῦσαν ἀπόρρητη. Κατὰ συνέπεια συντρίβεται γιὰ
πάντα ὅλη ἡ πολυτέλεια καὶ ἡ λαμπρότης. Ὁ ἔρημος ἐκεῖνος
σωρὸς λίθων, εἰς τὸν κάτω ῥοῦν τοῦ Εὐφράτου, ἀποτελεῖ ἓνα
εὐγλωττο σημεῖο καὶ ἔπρεπε νὰ χρησιμεύῃ στὸν κόσμον σὰν
μιὰ προειδοποίησις Ἡσαΐ. ιγ' 17—22.

Ἡ Βαβέλ εἶναι μιὰ ἰσχυρὴ ἐνδειξις τοῦ ἀξιόπιστου
τῆς Βίβλου, μιὰ διαπίστωσις τῶν λόγων της, καὶ ὅχι τὸ ἐ-
ναντίο. Ἡ προφητικὴ εἰκόνα εἰς τὸν Δανιὴλ β' ἀφήνει αὐτὴν
τὴ μαρτυρία νὰ γίνῃ σὲ κάθε στίχο τῆς ἐρμηνείας καταπλη-
κτικώτερη. Γιατὶ μὲ τὴν πτώση τῆς Βαβέλ δὲν θὰ ἔπαυαν οἱ
προσπάθειες γιὰ τὴν παγκοσμία κατίσχυση. Ἐπρεπε **μονάχα**

νὰ μετατοπισθοῦν σὲ ἄλλο στοιχεῖο λαῶν. Τὴ χρυσῇ κεφαλῇ ἀκολουθοῦν τὸ στήθος καὶ τὰ χέρια ἀπὸ ἄργυρο. Ἡ σημασία εἶναι: «Καὶ μετὰ σὲ θέλει ἀναστηθῇ ἄλλη βασιλεία κατωτέρα σου. Δαν. β' 39. Ἡ Βασιλεία σου διηγήθη καὶ ἐδόθηκε εἰς τοὺς Μήδους καὶ τοὺς Πέρσας Δαν. ε' 28.

Μηδοπέρσαι ὑπὸ τὸν Κῦρον— Τὸ δεύτερο βασίλειο τοῦ κόσμου.

Ὁ ἄργυρος καὶ ὁ χρυσὸς δὲν ἔχουν τὴν ἴδια ἀξία. Ἡ Βαβέλ ὑπῆρξε ἡ πρώτη δοκιμὴ, τὸ σχέδιο ἀπέτυχε, ἀλλὰ ἐπαναλαμβάνεται καὶ πάλι ἀπὸ τοὺς Μήδους καὶ τοὺς Πέρσας μὲ τὸν Κῦρον ἐπὶ κεφαλῇς. Ἕνας νέος δυνατὸς λαὸς διακινδυνεύει ὅλη του τὴν ὑπαρξὴ γιὰ νὰ λύσῃ αὐτὸ τὸ γιγαντιαῖο πρόβλημα.

Καὶ τὰ δύο πρῶτὰ Ἀνατολικά βασίλεια εὐρίσκονται σὲ στενὴ συνάφεια μὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραήλ. Ἀφοῦ κατέστρεψε ὁ Ναβουχοδονόσορ τὸ ναὸ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ συνέλαβε τὸν Ἰουδαϊκὸν λαόν, τὸν ὠδήγησε εἰς τὴ Βαβυλῶνα.

Ἔτσι ἐπιβεβαιώθηκε τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας, πὼς ὁ Θεὸς τοὺς Μήδους καὶ τοὺς Πέρσας θὰ ἐξεγείρῃ ἐναντίον τῆς Βαβέλ, γιὰ νὰ γίνῃ τοῦτο ἀφορμὴ, ὥστε ὁ Κῦρος νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τοὺς Ἰουδαίους, νὰ ἐπιστρέψουν ἀπὸ τὴν 70ετῇ αἰχμαλωσίᾳ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ (Ἱερ. νά' 11 Ἡσαΐ. μδ' 28.)

Οἱ Μηδοπέρσαι, ὅπως εἶπαμε, δὲν παραιτήθηκαν ἀπὸ τὴ σκέψιν τῆς κοσμοκρατορίας. Μόλις ἔπεσε ἡ Βαβυλὼν καὶ ὅλη ἡ Ἀνατολὴ περιῆλθε εἰς τὴν κυριαρχίαν τους, ἄρχισε ἀμέσως νὰ πραγματοποιῇται μία ἐνιαία διοίκησις. Ὁλόκληρο τὸ Περσικὸν Κράτος διαιρεῖται σὲ 20 ἐπαρχίες εἰς τίς ὁποῖες δὲν συνυπολογίζεται ὁ Πάρσης, καὶ μέσα σὲ ὅλην τὴν ἑκτασὶν ἀ-

νοίγονται θαυμάσιοι δρόμοι. Τὰ χρήματα καὶ τὰ νομίσματα καθορίζονται ἐνιαῖα γιὰ νὰ διευκολύνουν τὸ ἐμπόριο καὶ τὴν συγκοινωνία. Μὲ λίγα λόγια προκύπτει ἓνα ἐνιαῖο ἰσχυρὸ κράτος, ποὺ τώρα εἶναι κοντὰ στὴν ἔννοια, ποὺ ἡμεῖς σήμερα συνδέομε μὲ αὐτὸ δηλ. τὴν ἔννοια τοῦ Κράτους.

Τότε φθάνει ἡ Μηδοπερσία εἰς τὸ κατακόρυφο τῆς δυνάμεώς της καὶ τοῦ πλούτου της (Δανιήλ ια' 2) καὶ τὸ βλέμμα της στρέφεται στὴ δύση. Ἐκεῖ ἐν τῷ μεταξὺ παρουσιάζεται ἓνας νέος πολιτισμένος λαός. Οἱ Ἕλληνες. Ἡ κοσμοκρατορία πρέπει τώρα ἀπόλυτα νὰ ἐδραιωθῇ.

Ἡ Ἀσία ὀρθώνεται ἐναντίον τῆς Εὐρώπης.

Γιὰ πρώτη φορὰ εἰς τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν διεξάγεται μὲ μεγάλη ὁρμητικότητα ἓνας ἀγὼν μεταξὺ Λύσεως καὶ Ἀνατολῆς. Ἀρχίζει τότε μία παγκόσμια πάλη ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸ πλάτος τῆς ὅλης ἱστορίας καὶ τελειώνει σύμφωνα μὲ τὴ Γραφή μὲ τὴν καταστροφὴ τοῦ κόσμου εἰς τὸ Ἀρμαγεδδὼν (Ἀποκάλ. ιε' 12-16). Ἀκριβῶς γιὰ τὴν ἐποχὴ μας, κατὰ τὴν ὁποία πρέπει νὰ περιμένωμε μία ἐπίθεση ἀπὸ μέρους τῆς Ἀσίας, εἶναι ἄξιο ἰδιαίτερης προσοχῆς νὰ ἴδωμε μὲ ποία κολοσσιαία πολεμικὴ δύναμις ὁ ἰσχυρὸς αὐτὸς ἀγὼν διεξήχθη ἀπὸ τὴν ἀρχή. «Ἦταν ἄνοιξις τοῦ ἔτους 480 π. Χ. ὅταν μιὰ κολοσσιαία πολεμικὴ δύναμις ποὺ τὴν ἀποτελοῦσαν ὅλοι οἱ λαοὶ τῆς Ἀσίας ἔρριξε τὸν κύβο εἰς τὰ Δαρδανέλλια (22)». Ὁ Ἕλλην ἱστοριογράφος Ἡρόδοτος ὑπολογίζει τὸ στρατὸ αὐτὸ 1,700,000 πεζοὺς (γιὰ τοὺς ἀρχαίους ἀπίστευτος ἀριθμὸς) καὶ 80,000 ἵππεῖς. Ὁ στόλος κατὰ τὸν ἴδιον ἦταν 1207 πολεμικὰ πλοῖα, γιὰ τὰ ὁποῖα ἤρχοντο ἀκόμα 3 χιλιάδες μεταγωγικά. Ἀλλὰ αὕτῃ ἡ πρώτη καὶ ἰσχυρὴ ἔφοδος τῆς Ἀ-

σίας, ἡ ὁποία ἦταν γιὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸ πολιτισμὸ τόσον ἐπικίνδυνη, καὶ θὰ ἠμποροῦσε εὐκόλᾳ νὰ ἀποβῇ ἀπαισία, ἀπέτυχε οἰκτρὰ χάρις εἰς τὴν ἀποφασιστικότητα καὶ τὴν ἀνδρεία ἐνὸς μοναδικοῦ ἡρωϊκοῦ λαοῦ τῆς δύσεως. Οἱ Ἕλληνες ἐξολόθρευσαν τὴν κολοσσιαία αὐτὴ στρατιά. Ὁ ἴδιος ὁ Βασιλεὺς τῶν Περσῶν ποὺ ἀπήτησε ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας γῆν καὶ ὕδωρ γιὰ σημεῖα ὑποταγῆς, αὐτός, ποὺ εἰς τὴν ἐπιστολή του ἐτόλμισε νὰ γράψῃ, ὅτι εἶναι ὁ κύριος ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὴν ἀνατολὴ ὡς τὴ δύση, αὐτὸς ὁ Ξέρξης (°) τώρα δὲν πολεμεῖ πλέον γιὰ τὴν κυριαρχία ἐπὶ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ φεύγει εἰς τὸν Ἑλλήσποντον γιὰ νὰ σωθῇ! Αὐτὸ εἶναι γιὰ τὸ παρὸν τὸ τέλος τῶν Περσικῶν πολέμων. Ἐδῶ ἡ παγκόσμιος ἱστορία μᾶς δίδει ἓνα παράδειγμα· τὶ κατώρθωσεν ἓνας μικρὸς ἀλλὰ γενναῖος λαός, μὲ τὴ ἀφοσίωσή του εἰς τὴν πατρίδα, ἐναντίον ἐνὸς ὀλοκλήρου λαοῦ ἐχθρῶν, ὅταν αὐτὸ ἰσχυρὰ κρατιέται εἰς τὴν πίστη. Τώρα ἡ Εὐρώπη συναθροίζει τὶς δυνάμεις της καὶ ὀρθώνεται ἐναντίον μιᾶς ἀκόμη ἰσχυρότερης ἐπιδρομῆς. Ἕνας φοβερὸς ἀγὼν ἀρχίζει γιὰ τὴν κοσμοκρατορία· ἐν τούτοις ἡ Ἀσία δὲν ἔχει δύναμη γιὰ νὰ ἀντιστέκεται διαρκῶς. Ἡ Εὐρώπη κερδίζει τὴν ἐπιβολή.

**Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος τῶν Μακεδόνων
κατακτᾷ τὸν κόσμον καὶ ἰδρύει τὸ τρίτον κοσμο-
κρατορικὸ βασίλειον.**

Μὲ τὸ θαῦμα τοῦ προφήτη Δανιήλ, τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας πολλὰ χρόνια τώρα ἐξιστόρησε ἀκριβέστερα τὴν ὁρμητικὴ αὐτὴ συμπλοκὴ (Δανιήλ η΄) καὶ προσεῖπε τὴν ἀτυχῆ ἐκβαση γιὰ τοὺς Μηδοπέρσας.

»Καὶ τρίτη ἄλλη βασιλεία ἐκ χαλκοῦ, ἣτις θέλει κυ-

ριεύσει ἐπὶ πάσης τῆς γῆς (Δύσεως καὶ Ἀνατολῆς) Δαν. β' 39 β' μ. Ἕνας δυνατώτερος βασιλεὺς θέλει ὀρθωθῇ (ὁ ὁποῖος θέλει γίνῃ ἡγεμὼν τῆς Ἑλλάδος (Δαν. ι' 21) καὶ θέλει σηκωθῇ βασιλεὺς δυνατός, καὶ θέλει ἐξουσιάζει ἐν δυνάμει μεγάλη, καὶ κάμει κατὰ τὴν θέλησιν αὐτοῦ, καὶ καθὼς σταθῇ, θέλει συντριβῇ ἡ βασιλεία αὐτοῦ καὶ θέλει διαιρεθῇ εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τοῦ οὐρανοῦ· πλὴν οὐχὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους αὐτοῦ, οὐδὲ κατὰ τὴν ἐξουσία αὐτοῦ μὲ τὴν ὁποία ἐξουσίασε· διότι ἡ βασιλεία του θέλει ἐκκριθῇ καὶ διαμερισθῇ εἰς ἄλλους, ἐκτὸς τούτων (Δαν. ια' 3-4).

Δὲν χρειάζεται μεγάλη γνώση γιὰ νὰ νοιώσωμε ἐδῶ τὴν κατὰ γράμμα πλήρωση τῆς προφητείας. Ἡμεῖς ὅμως εἰς αὐτὴ τὴν πραγματεία πρέπει νὰ ἀσχοληθοῦμε περισσότερο μὲ μία φράση καὶ θέλει κάμει κατὰ τὴν θέλησίν του. Τὶ ἤθελε λοιπὸν ὁ Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας; Ἡ ἱστορία πρέπει νὰ μᾶς δώσῃ πάλι τὴν ἀπάντησιν μὲ τὴν ἴδιαν τῆς γλῶσσης. Αὐτὸς ὁ Μ. Ἀλέξανδρος ἐξαρχαζήριζε τὴν κατακτιτικὴν τοῦ ἐκστρατεία ἐναντίον τῶν Περσῶν σὰν ἓνα πόλεμον ἐκδικήσεως, ὁ σκοπὸς του ὅμως ἦτο ὑψηλότερος. Ἦθελε νὰ ἐνώσῃ Ἀνατολὴν καὶ Δύσιν σὲ ἓνα μεγάλο βασίλειον. Μὲ τὴν διάλυσιν τῶν διαφόρων ἐθνῶν ἠθέλησε νὰ ἐξαπλώσῃ πάντου ἀπὸ τὴν Ἀσία Ἑλληνικὰ ἔθνος καὶ πολιτισμὸν ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸν ἀνατολικὸν πολιτισμόν. Κυρίως ἄνοιξε τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ μὲ τὶς ἐκστρατείας του, ποὺ ἦσαν συγχρόνως ἐπιστημονικὰ ἐξερευνητικὰ ταξείδια, παρῆσκε μία παγκόσμιον συγκοινωνίαν. Μὲ τὸν Μ. Ἀλέξανδρον ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ὅπως καὶ ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς ἔγιναν κοινὰ ἀγαθὰ ὅλων τῶν πεπαιδευμένων εἰς τὸ εὐρὺ τοῦ βασίλειου. Ὁ Μ. Ἀλέξανδρος ἔγινε συγχρόνως τὸ πρότυπον γιὰ τὸ κατόπιν

Ρωμαϊκὸ Βασίλειο καὶ εἶχε ἄμεση τὴν ἐπίδραση γιὰ τὴ περαιτέρω διάδοση τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὅ,τι αὐτὸς ἐτοίμασε συμπλήρωσαν ἀργότερα οἱ Ρωμαῖοι «J. S. Andra Ceschichte τόμος III σελὶς 83. Σὰν στρατιωτικὸ ἔργο ἢ ἐκστρατεία τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου εἶναι μιὰ ἀπίστευτη ἐπιτυχία. Μὲ θυνελλώδη ἐφόρμησις ἐκυρίευσε πολὺ γρήγορα τὸν κόσμον. Ἀλλὰ μολονότι οἱ νίκες του ἦσαν μεγάλες εἰς τὸ πεδίο τῆς μάχης, εἰς τὴν πραγματικότητα ἦταν ἓνα ὄργανον γιὰ νὰ δημιουργήσῃ τὸ πνευματικὸ θεμέλιον γιὰ τὴν ἐξάπλωση τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ ἱστορία προσθέτει: «Ὁ Χριστιανισμὸς δὲν θὰ ἤμποροῦσε νὰ διαδοθῇ εἰς τὸν ἀρχαῖον κόσμον ἐὰν δὲν προσέφερε ὁ Ἑλληνικὸς (²) πολιτισμὸς ἓνα ἐνιαῖον ἔδαφος, καὶ ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα τὸ ἀπαραίτητον ἐξωτερικὸ μέσον γιὰ τὴν διάδοση τῆς νέας θρησκείας». *Ὅπως δὲ ἀφήνεται νὰ νοηθῇ ἐδῶ, πὼς μιὰ μεγάλη θεϊκὴ σκέψις κυριαρχεῖ εἰς τὴν ἐξελικτικὴν πορείαν τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου· ἡ δὲ προφητεία δηλώνει τὸν νόμον.*

Τὸ ἔργον τοῦ παραμένει ἀνεκπλήρωτον.

Εἰς τὸ κατακόρυφον ὕψος τῆς δυνάμεώς του θέλει ὁ Μ. Ἀλέξανδρος, πού τὰ στρατεύματά του ἀνίκητα ἐβάδιζαν μέχρι τοῦ Ἰνδοῦ (³) νὰ ἀναστήσῃ καὶ πάλι τὴ δόξαν τῆς παλαιᾶς Βαβέλ. Διατάσσει 30 χιλιάδες ἐργάτες νὰ ἀνεγείρουν τὸν παλαιὸν κατεστραμμένον πύργον (Dr W. Andrae) ἀλλὰ μέσα εἰς τὰ μεγάλα του σχέδια, ἐνῶ ἔμελλε νὰ ἐπιχειρήσῃ ἓνα μεγάλο ἐξερευνητικὸ ταξεῖδι, νὰ περιπλεύσῃ καὶ νὰ κυριεύσῃ τὴν Ἀραβίαν, νὰ ἀνοίξῃ ἓνα δρόμον εἰς τὴν παραλία τῆς Β. Ἀφρικῆς ὡς τὸ στενὸ τοῦ Γιβραλτάρ, καὶ ἄλλα μεγάλα σχέδια, τὸ μοιραῖον αἴφνης ἐπέρχεται. Ἀπὸ τὴν ἀνθυγιεινὴν καιρικὴν συν.

θῆκες τῆς χαμηλῆς πεδιάδος τῆς Μεσοποταμίας (²⁶) κάμπτεται καὶ πεθαίνει τῷ 323 π. Χ. εἰς τὴν ἀκμὴ τῆς δυνάμεώς του μόλις 33 χρόνων.

Ὁ πρόωρος αὐτὸς θάνατος τοῦ Μεγάλου Μακεδόνο, ποὺ πῆρε ἐπίσης μὲ τοὺς Πέρσας μεγάλους βασιλεῖς θεϊκὴ θέση πάνου ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ὑπῆρξε μιὰ συμφορὰ γιὰ ὁλόκληρο τὸν κόσμον, γιατί δὲν ὑπῆρχε ἀντάξιός διάδοχός του. Κανεῖς δὲν ἦτο σὲ θέση νὰ συμπληρώσῃ τὸ μεγάλο του ἔργο ποὺ ἄρχισε αὐτός. Ὁλόκληρη ἡ οἰκογένειά του μὲ βίαιο τρόπο χάνει τὴ ζωὴ της, καὶ τὸ μεγάλο του βασίλειο γίνεται μιὰ λεία τῶν ἀλλήλομαχομένων στρατηγῶν. Ὑστερα ἀπὸ τὴ μάχη εἰς τὴν Ἰψὺ τῆς Φρυγίας (²⁷) 301 π. Χ. ἀπὸ τὴν ἔκβαση τῆς ὁποίας λογαριάζουν τὴν τελειωτικὴν πτώση τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ βασιλείου, περνάει ἓνας αἰὼν. Ἐκτοτε τὰ πράγματα εἶναι τόσο μακρὰ, ὥστε ἀπὸ τὴ δύση ὁ τέταρτος λαὸς τῆς Ἰνδογερμανικῆς ὁμοφυλίας, οἱ Ρωμαῖοι ἔπρεπε νὰ ἀναλάβουν τὴν πολιτικὴν κηδεμονίαν, καὶ νὰ ἐξελιχθοῦν ἐπάνου εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ βασιλείου.

Μὲ τὴν Ρώμην δὲν παρουσιάζεται εἰς τὴν ἱστορίαν μονάχα ἡ ἑξωτερικῶς ἰσχυρότατη, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐσωτερικῶς μεγαλοπρεπέστατη εἰκόνα ὅλων τῶν πολιτικῶν διαμορφώσεων τοῦ ἀρχαίου κόσμου.

Ὁ λαὸς καὶ τὸ Κράτος! ἔχουν τόσο μεγάλη δύναμη, ποὺ μποροῦν νὰ σφυρηλατήσουν τὴν Οἰκουμένη εἰς ἓνα σύνολο (Prof. Dr P. v. Rohrbach «Ἱστορία τῆς Ἀνθρωπότητος» σελ. 100).

Ἡ Ρώμη ὑπὸ τὸν Καίσαρα Αὐγούστο—

Ἡ τετάρτη κοσμοκρατορία.

Ἡ προφητεία ὁμιλεῖ ὡς ἑξῆς, γιὰ τὴν τετάρτη

κοσμοκρατορία, τὶς κνήμες ἀπὸ σίδηρο. »*Καὶ τετάρτη βασιλεία θέλει σταθῇ ἰσχυρὰ ὡς ὁ σίδηρος· καθὼς ὁ σίδηρος κατακόπτει καὶ καταλεπτύνει τὰ πάντα, μάλιστα καθὼς ὁ σίδηρος ὁ συντρίβων τὰ πάντα, οὕτω θέλει κατακόπτει καὶ κατασυντρίβει* (Δαν. β' 40).

Εἰς τὴν πρόοδο τῆς σιδερένιας ῥωμαϊκῆς κοσμοκρατορίας, ἔχομε τὴν ἀδιαφιλονίκητη πλήρωση τῶν λόγων αὐτῶν.

Κυριαρχία τῆς Ρώμης σημαίνει τὸ ἀνώτατο σημεῖο τοῦ παλαιοῦ κόσμου. Ὅ,τι ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος διανοητικῶς παρασκεύασε, εἰς αὐτὸ ἔδωσε τὸ Ρωμαϊκὸ Βασίλειο τὸ ἐξωτερικὸ σχῆμα· συνήνωσε τοὺς αὐστηρὰ ἀπομονωμένους τὸν ἓνα ἀπὸ τὸν ἄλλο λαοὺς τοῦ ἀρχαίου κόσμου σὲ ἓνα μεγάλο σύνολο, καὶ ἐπέτυχε μιὰ ἐσωτερικὴ συνάφεια, καὶ ἐπομένως μιὰ πραγματικὴ ἐπικοινωνία. Ἐξελικτικὰ πρὸς τὴ θεία ἐκείνη σκέψη, ἡ ὁποία βασιίζεται πάνου εἰς τὴ διαδρομὴ τῆς ὅλης ἱστορίας τοῦ κόσμου, ἦτο πεπρωμένο ἡ πολὺ ἐχθρὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ Ρώμη νὰ ὑπηρετήσῃ αὐτὸν παρὰ πολὺ, νὰ προετοιμάσῃ γιὰ τὸ Εὐαγγέλιο (2^ο) τὸ δρόμο, καὶ νὰ ἀνοίξῃ τὶς θύρας σὲ ὅλο τὸν κόσμον. Γιατὶ ἐκεῖνοι οἱ μεγάλοι δρόμοι ἀπὸ τοὺς ὁποίους πηγαινοήρχοντο ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα τοῦ Βασιλείου εἰς τὶς ἐπαρχίας οἱ Ρωμαῖοι ὑπάλληλοι, οἱ ἔμποροι, καὶ οἱ στρατιῶτες, ἡ πάνου εἰς τὶς ὁποῖες τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐταξίδευαν, ἐξήγγελλαν τὸ μήνυμα τοῦ Ἰησοῦ.

Ἡ Βαβυλὼν τῆς Δύσεως.

Ἡ σιδερένια Ρώμη, ὅπως τὸ ὄνομα φανερῶνει εἰς τὴν Ἱστορίαν, μετέβαλε τὴ Βαβυλωνιακὴ κοσμοκρατορικὴ ἰδέαν κατὰ τὸν πλεῖστον εἰς ἔργον· ὅ,τι ὑπηγόρευσε σαυτὴ ὁ Ἰμπεριαλισμὸς νὰ ἐκτελέσῃ, ἐχτύπησε μὲ σιδερένια δύναμις, ἐχομι-

μάτιασε καὶ ἐλιάνισε. "Οχι ἄδικα ὠνομάσθηκε στὶς μέρες τῆς νεαρῆς Χριστιανωσύνης ἡ Βαβυλὼν τῆς δύσεως, διότι ἡ Ἀσία παρεχώρησε ὀριστικὰ τὴ θέσιν της εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἡ Ρώμη εἶναι ἡ πόλις ἡ μεγάλη, «ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλείων τῆς γῆς» (Ἀποκ. ιζ' 18). Μὲ ἄλλα λόγια αὐτὴ ποὺ κυριαρχεῖ τῆς οἰκουμένης, πάλι ἀνοικοδομεῖ σὲ θαυμασία κεντρικὴ θέσιν. Ὁ Ρωμαῖος αὐτοκράτωρ εἶναι ὁ πρῦτα-νις τῆς οἰκουμένης, ἡ ὅπως ἔλεγαν τῆς οἰκουμένης Ρώμης, δηλαδὴ ὁ Ρωμαῖος κυρίαρχος (καὶ στρατηγός) εἶνε ὁ κυβερνήτης τῆς Ρωμαϊκῆς κοσμοκρατορίας. Ἡ θέλησίς του εἶναι ὁ νόμος ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος. Εἰς τὸν κύριον αὐτὸν τοῦ κόσμου ἐνσαρκώνονται ἡ ἀνώτατη μεγαλειότης καὶ ἡ θεότης τῆς γῆς. Μπροστὰ στὴν εἰκόνα του ταπεινώνονται ὅλοι οἱ λαοί, οἱ ἄνθρωποι καὶ οἱ γλῶσσες (Δαν. γ' 7) καὶ προσκυνοῦν. Ἀκριβῶς εἰς τὴν λατρεία τοῦ αὐτοκράτορος, ποὺ τὴν παρέλαβε ἡ Ρωμαϊκὴ κοσμοκρατορία ἀπὸ τὰ παλαιότατα ἔθιμα τῆς Ἀνατολῆς, πανηγυρίζει ὁ Ἐθνικισμὸς τὴν ὑψίστη πλήρωση τῆς ὑπάρξεώς του. *Ἐδῶ εἶναι τὸ σημεῖο, ποὺ ἡ Ρωμαϊκὴ θρησκεία συνδέεται στενὰ μὲ τὸ Κράτος*, καὶ ἡ ἄλλοτε τόσο ἀνεξίτηλη Ρώμη ἔγινε φανατικὴ, ἐναντίον κάθε θρησκείας, ἡ ὁποία δὲν ἤθελε νὰ ἀναγνώρισῃ τὴ λατρεία τοῦ αὐτοκράτορος. Ὅπως ἀκριβῶς συνέβη καὶ μὲ τὸ Χριστιανισμό, ὁ ὁποῖος δὲν ἤμποροῦσε νὰ τὸ ἀναγνώρισῃ. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ἦλθε σὲ σύγκρουση φοβερὴ μὲ τὴν Ρωμαϊκὴ κοσμοκρατορία.

Ἐὰν παρατηρήσωμε τὴν ἐξέλιξιν τοῦ Ρωμαϊκοῦ Καίσαρισμοῦ, πρέπει νὰ ὁμολογήσωμε, πὼς δὲν ἦτο αὐτὸς καὶ τὸ τυχαῖο, ἀλλὰ ἀποτέλεσμα ἀναγκαῖο τῆς περασμένης ἱστορίας. Κάθε Ρωμαῖος στρατηγός, ποὺ ἐθριάμβευε, ἀνέβαινε νι-

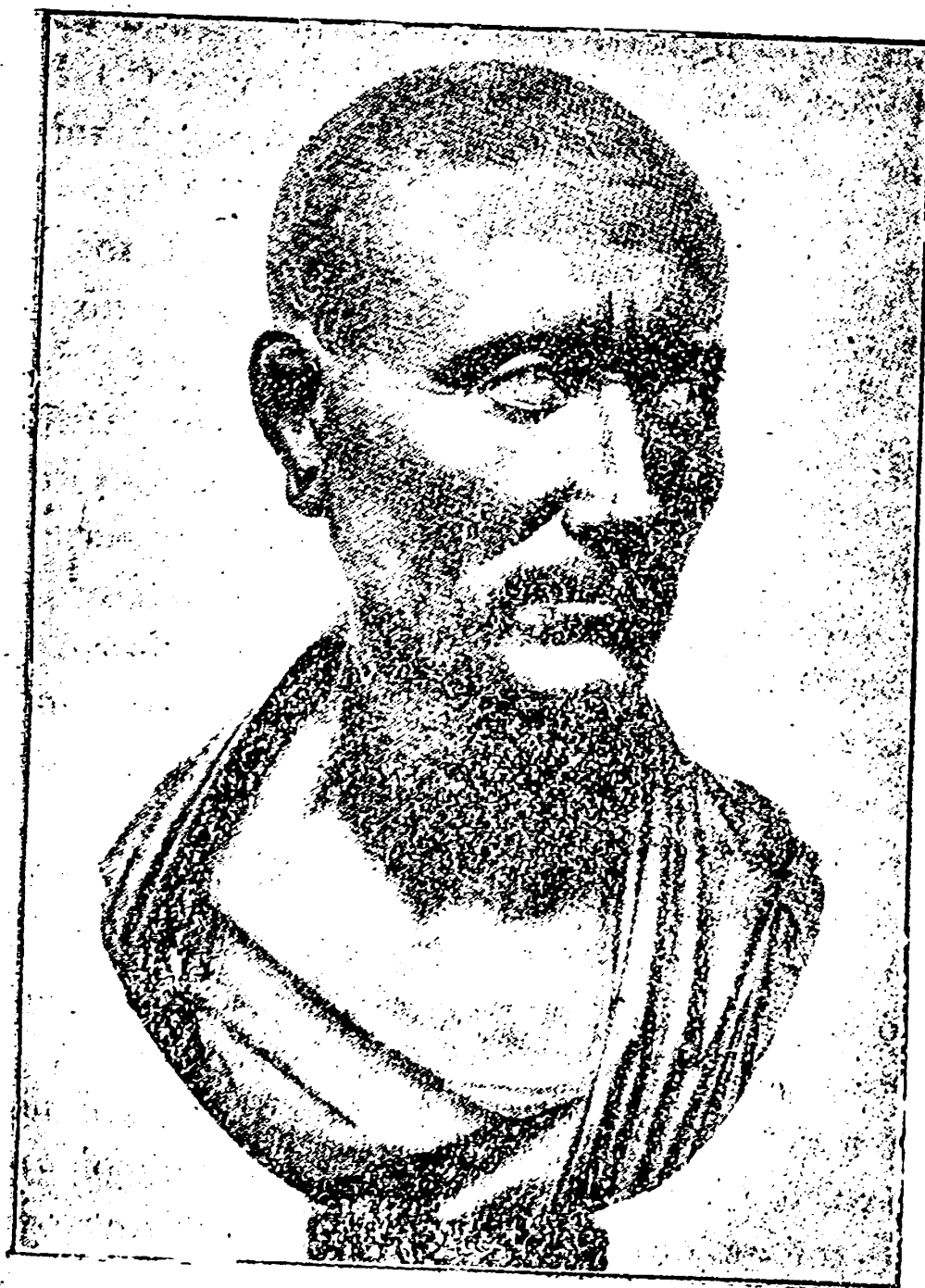
κητῆς εἰς τὸ Καπιτώλιο (²⁹)· ἀποτελοῦσε τὸ πρότυπο ἐκείνου τοῦ αὐτοκράτορος, (³⁰) ποὺ τὴν ἀνώτατη δύναμη δὲν ἐπρόκειτο νὰ παραχωρήσῃ ὕστερα ἀπὸ λίγο χρόνο σὲ ἓνα ἄλλο, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ ὁ νόμιμος κύριος τοῦ σπιτιοῦ του. Αὐτὸς ἦταν ὁ κύριος ἰδρυτῆς τῆς μοναρχίας.

Ἰούλιος Καῖσαρ.

Γεννήθηκε τὸ 100 π.Χ. καὶ κατήγετο ἀπὸ ἐπιφανῆ ἀρχαία πατρικιακὴ (³¹) οἰκογένεια. Εἶνε ὕστερα ἀπὸ τὸν Μ. Ἀλέξανδρο ὁ πιὸ μέγας ἄνθρωπος ποὺ γέννησε ἡ ἀρχαιότης· μεγαλοφυῆς στρατηγὸς καὶ πολιτικός, μέγας ἐπίσης ὡς συγγραφεύς, καὶ ῥήτωρ. Πόσο μεγάλη ἦτο ἡ ἐπίδρασις τοῦ ἀνδρὸς αὐτοῦ καταφαίνεται κυρίως ἀπὸ τοῦτο· ὅτι ἓνας Ρωμαῖος δὲν μποροῦσε νὰ φαντασθῇ ἄλλο δυνάστη ἀπὸ τὸν Καῖσαρα· (³²) γι' αὐτὸ οἱ διάδοχοί του ὠνομάζοντο Καῖσαρες. Ἡ λέξις στὶς μέρες μας Kaiser, εἶνε τὸ ὄνομα ποὺ μεταφράζεται ἐλληνιστὶ Καῖσαρ.

Ὁ ψυχρὸς αὐτὸς καταφρονητῆς τῶν ἀνθρώπων, ποὺ δὲν πίστευε σὲ κανένα εὐγενικὸ αἶσθημα, καὶ μετροῦσε ὅλα τὰ ἀνθρώπινα πράγματα καὶ τὶς ἀνθρώπινες σχέσεις μονάχα σύμφωνα μὲ τὴ κρίση του, καταπάτησε τὰ παλαιὰ λαϊκὰ δίκαια τῆς Ρωμαϊκῆς Δημοκρατίας, ἀνέλαβε τὴ δικτατορία ἰσοβίως, καὶ πίστευε, πὼς ἦταν ἐπιτετραμμένο σ' αὐτὸν νὰ ἐξολοθρεύσῃ κάθε ἀντίπαλό του. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς συγκλήτου (³³) ποὺ συγκροτήθηκε ἀπὸ δειλὰ πλάσματα, φανέρωνε τὸ θαυμασμό της εἰς αὐτὸν μὲ τὶς πιὸ ζωηρότερες ἐνδείξεις σεβασμοῦ, καὶ ἀπεφάσισε (πιθανὸν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἰανουαρίου 44 π. Χ.), ὅταν ἀπουσίαζε ὁ δικτάτωρ (³⁴) (μὲ αὐτὸ ἔπρεπε νὰ μαρτυρηθῇ ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Συγκλήτου) νὰ τοποθετηθῇ ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Καῖσαρος καὶ νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν τε-

Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ

λετή τοῦ Ἱπποδρόμου (³⁵). Ἐπρεπε δὲ ὅπως καὶ οἱ ἄλλες θεότητες νὰ πάρῃ μιὰ ἀγία ἡσυχη θέση (Pulvinar)! (³⁶). Ἐπάνου εἰς τὸ σπίτι του ἐπρόκειτο νὰ τοποθετηθῇ ἓνα αἷτωμα, ὅπως φέρουν οἱ ναοί. Σὰν νέος Ζεὺς (³⁷) ὁ Ἰούλιος (³⁸) ἔπρεπε νὰ τιμᾶται μέσα εἰς ἓνα ἰδιαίτερο ναό, ἀντίθετα μὲ τοὺς ἄλλους θνητούς.

Τὶς ἀποφάσεις αὐτὲς χάραξε ἡ Σύγκλητος μὲ χρυσὰ γράμματα πάνου σὲ ἀργυροὺς πίνακες μὲ τὸ σκοπὸ νὰ τοποθετηθοῦν εἰς τὰ πόδια τοῦ Καπιτωλίνου (³⁹) Διός. Μονάχα ὁ ἀτρόμητος Κάσσιος καὶ μερικοὶ ὁμόφρονές του ἐτόλμησαν νὰ φωνάξουν ἐναντίον τῶν προτάσεων. Ὑστερα ἀπὸ τὴν ἀποδοχή τῆς προτάσεως, ὁλόκληρη ἡ Σύγκλητος μὲ ἐπικεφαλῇ τὸν Ὑπατο (⁴⁰) Ἀντώνιο ἐπῆγε εἰς τὸν Καίσαρα. Τὸν βροῆκαν νὰ κάθεται μπροστὰ εἰς τὸν ναὸ τῆς Ἀφροδίτης, (⁴¹) χωρὶς δὲ νὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὴ θέση του, ὑποδέχτηκε τὸ ἀνώτατο σῶμα τοῦ βασιλείου, ποὺ παρουσιάστηκε μπροστὰ του ἐπίσημα γιὰ νὰ ἀνακοινώσῃ τὴν ἀπόφαση τοῦ σώματος.

Χωρὶς ἀμφιβολία μὲ τοῦτο θέλησε νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀπόλυτη κυριαρχία του, *ποὺ σιγὰ σιγὰ τὸν ἔκανε νὰ φτάσῃ ὡς τὸ σημεῖο, νὰ ἀναγνωριστῇ κάποια θεότης, ποὺ ἔφαν ὦνετο μέσα του.* (Matthias Celzer «Cäsar» σελ. 25). Ἀλλὰ ὅσο περισσότετο ὁ ἴδιος ὁ Καῖσαρ ἐξυψώνετο μὲ τὴν ἔξυπνη πολιτική του, τόσο περισσότερο ἐγίνετο πνιγερὴ ἡ φωνὴ τῶν Ῥωμαίων τοῦ παλαιοῦ φυράματος. Ἀπὸ τούτους χῶριζε τὸν Καίσαρα τελευταῖα ἓνα ἀγεφύρωτο χάσμα. Ἡ τελευταία συνεδρίασις τῆς Συγκλήτου ἔμελλε πρὸς τούτοις νὰ περιβάλλῃ τὸν αὐτοκράτορα, γιὰ νὰ συμπληρωθῇ ἔτσι ἡ θεϊκὴ του μεγαλειότης, μὲ τὸ διάδημα τῆς Ῥωμαϊκῆς παγκοσμίου κυριαρχίας. Ἐκεῖ τὸν ἀπάντησε ὁ σίδηρος τῶν δολοφόνων του, καὶ ἔπεσε νεκρὸς

κατὰ γῆς διατροπηθεὶς μὲ εἴκοσι τρία τραύματα, ἄφωνος μὲ τὴν Τήβενό του (¹²) σκεπασμένος, εἰς τὰς Ἰδούς (¹³) τοῦ Μαρτίου (15 Μαρτίου) τοῦ ἔτους 44 π. Χ. Τῇ ζωῇ του ὁ Καῖσαρ ἐξεμέτρησε σὲ μία συνεδρίαση τῆς Συγκλήτου εἰς τὸ Θέατρο τοῦ Πομπηίου (¹⁴). Σὲ ἓνα χρονικὸ διάστημα ὁ δολοφονηθεὶς ἦταν ἐξαπλωμένος μονάχος μέσα εἰς τὸ αἷμα του, ἀκριβῶς μπροστὰ στὸν ἀνδριάντα τοῦ μεγάλου του ἀντιπάλου. Τὸ θέαμα ἦταν φρικιαστικό. Κατόπιν τὸν ἐσήκωσαν τρεῖς δοῦλοι, τὸν ἔβαλαν εἰς ἓνα φορεῖο, καὶ ἔφεραν τὸν Καίσαρα, εἰς τὸ σπίτι του, ἐνῶ τὰ χέρια του ἐκρέμοντο κάτω. Ἐξωργισμένοι γιὰ τὴν ἀπώλεια τῆς ἐλευθερίας των, καὶ τῶν παλαιῶν των κυριαρχικῶν δικαιωμάτων, μαζεύτηκαν ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες 60 μέλη τοῦ παλαιοῦ κόμματος τῶν εὐγενῶν μὲ τὸ σκοπὸ νὰ φονεύσουν τὸν Δικτάτορα, διότι δὲν ἤθελαν νὰ εἶναι ὑπάλληλοι τοῦ Καίσαρος. Ἦσαν ἀποφασιστικοὶ ἄνδρες καὶ δὲν ὑπῆρχε κανένας προδότης ἀναμεταξύ των. Καὶ μολονότι ἐκ μέρους των τίποτε δὲν ἔγινε γνωστὸ γιὰ τὰ μυστικά των σχέδια, εἶναι ἐξακριβωμένο, πὼς ὁ Καῖσαρ σοβαρὰ προειδοποιήθηκε. Τὴν προηγούμενη νύκτα τῆς φρικαλέας ἡμέρας, ἡ σύζυγός του Κάλπούρνια ὠνειρεύτηκε τὸν σύζυγό της γεμάτον ἀπὸ πληγές, καὶ ὅτι ἔπεσε εἰς τὰ χέρια της. Μὲ δάκρυα τὸν παρακαλοῦσε νὰ μὴ φύγῃ ἐκεῖνο τὸ πρωῒ ἀπὸ τὸ σπίτι. Ἐκτὸς τούτου ἐπειδὴ καὶ ὁ ἴδιος ὁ Καῖσαρ ἔνοιωθε τὸν ἑαυτό του ἀδιάθετο, ἐδίστασε νὰ βγῇ ἔξω, καὶ ἔδωσε ἐντολὴ νὰ διαλυθῇ ἡ Σύγκλητος, πού εἶχε πιά συναθροισθῇ. Τότε φάνηκε ὁ Δέκιμος Βροῦτος; εἰς τὸν ὅποιον ἐπετροπετο πάντοτε ἡ εἴσοδος, σὰν τὸν πῖο ἔμπιστο, γιὰ νὰ ἐξετάσῃ τὰ αἷτια τῆς ἀναβολῆς. Ὅταν ἔμαθε τοὺς λόγους, παρετήρησε μὲ τρόπο ὑποκριτικό, ὅτι ἀφοῦ πρόκειται γιὰ τὸ διάδημα τοῦ βασιλείου, δὲν θὰ ἦταν ἐπιτετραμμένο εἰς τὸν Καί-

σαρα νὰ περιμένη «μέχρις ὅτου μιὰ γυναῖκα ἔχει καλύτερα ὄνειρα». Αὐτὸ ἀρκοῦσε νὰ κἀνῃ τὸν Καῖσαρ νὰ πορευθῇ δίχως ἀναβολὴ στὴ Σύγκλητο. Εἰς τὸ δρόμο καθὼς πῆγαινε δόθηκε εἰς αὐτὸν ἐπιστολὴ μὲ τὴ θερμὴ σύσταση νὰ τὴν διαβάσῃ ἀμέσως. Ἄλλὰ δὲν τὴν διάβασε. Ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη τὸν πληροφοροῦσε γιὰ τὴν ὅλη συνωμοσία. Στὸ δρόμο δὲ λέγουν, πὼς συμβουλευθήκε τὸν μάντη Spurinna, ὁ ὁποῖος προτῆτερά τὸν εἶχε ἀποτρέψει. «Λοιπόν, εἶπεν ὁ Καῖσαρ, εἶναι πλέον αἱ Ἰδοὶ τοῦ Μαρτίου»!, καὶ ἐκεῖνος λέγουν ὅτι ἀπάντησε: «Ἄλλὰ ἀκόμα δὲν πέρασαν». Ἔτσι ὁ Καῖσαρ βάδιζε τυφλὰ εἰς τὸ εἰμαρμένο του καὶ τὴ δύναμη ἐκείνου, ὅπως λέγει ὁ ῥωμαῖος ἱστοριογράφος Bellejus. «Ἐκεῖνον ποὺ συσκοτίζουν οἱ συλλογισμοί, αὐτὸς θὰ καταστραφῇ». Ἔθεσε τὰ πόδια του ἀπὸ τὸ φορεῖο εἰς τὸν τάφο. Μόλα ταῦτα ὁ Καῖσαρ ἔμεινε νικητὴς· ἐδραῖωσε τὸ Ῥωμαϊκὸ κράτος πάνου σὲ νέα ἐντελῶς θεμέλια, καὶ ἡ πολιτικὴ ἐξέλιξις τῆς κατόπιν ἐποχῆς ἀκολούθησε τοὺς δρόμους τοὺς ὁποῖους αὐτὸς χάραξε. Εἰς τὴ θέσιν τῆς Δημοκρατίας (‘’) ποὺ στηρίζεται πάνου στὴ λαϊκὴ θέληση, μπῆκε ἡ στρατιωτικὴ μοναρχία (‘‘) **τῆς ὁποίας τὸ μόνο δυναμικὸ μέσο (‘‘) ἦταν ἡ μὲ μόνιμο στρατὸ ἐπιβολὴ τῆς θελήσεως τοῦ κοσμοκράτορος.** Ὑστερα ἀπὸ σκληροὺς καὶ αἱματηροὺς ἀγῶνες πρὸς τοὺς δημοκρατικοὺς ἔγινε μονάρχης, ὡς διάδοχος τοῦ Καίσαρος ὁ νεώτερος ἀνεψιὸς του **Ὁκταβιανός.** Εἰς τὴν ἱστορίαν εἶναι γνωστὸς ὡς

Καῖσαρ Αὐγούστος (‘‘)

Τώρα μελετοῦμε εἰς τὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιον κεφ. β' 1. «**Ἐν ἐκείναις δὲ ταῖς ἡμέραις ἐξῆλθε διάταγμα παρὰ τοῦ Καίσαρος Αὐγούστου νὰ ἀπογραφῇ πᾶσα ἡ οἰκουμένη.** Φαινομενικὰ τοῦτο δὲν εἶναι παρὰ ἀσήμαντοι λόγοι μὲ τοὺς

ὁποίους ὁ Εὐαγγελιστὴς κάνει εἰσήγησις εἰς τὴ διήγησίν του γιὰ τὴ γέννησι τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅμως αὐτὰ χαρακτηρίζουν τὴ **θέση τῆς παγκοσμίου ιστορίας!** Ὁ Ἰμπεριαλισμὸς τοῦ ἀρχαίου κόσμου ἔφθασε σὲ ἓνα ὑψηλὸ σημεῖο ὅπως ποτὲ προ-
 τήτερα. Ὁ Καῖσαρ Αὐγουστος εἶναι ὁ κυρίαρχος ὅλης τῆς οἰ-
 κουμένης, διότι ὅ,τι τότε ἐλογαριάζετο γιὰ κόσμος, ἦταν αὐτὸ
 τὸ Ῥωμαϊκὸ βασίλειο. Ἀλλὰ αὐτὸ τὸ κατακόρυφο σημεῖο εἶνε
 καὶ τὸ σημεῖο τῆς μεταβολῆς εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ρώμης. Ἡ
 ὥρα τῆς γεννήσεως τῆς Χριστιανωσύνης σήμανε! **«Ὁ,τε ὅμως
 ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλε ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν
 αὐτοῦ».** (Γαλ. δ' 4). Γιὰ τὸ ἔργον αὐτὸ τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἀναφέρεται
 εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος, ὁ κόσμος εἶχε παρασκευασθῇ.
 Ἐξωτερικὰ φάνηκε πὼς τὸ πᾶν συνενώθηκε, γιὰ νὰ καταστή-
 σουν τὴ νίκη τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀδύνατη ἀπὸ τὴν ἀρχή. Καὶ
 ὅμως ἐνίκησε. Καὶ ποτὲ δὲν παρουσιάσθηκαν δύο τόσον ἀν-
 τίπαλοι δυνάμεις, ὅπως εἰς τὸν ἀγῶνα, ποὺ τώρα ἀρχίζει. Εἰς
 τὴν μιὰ μεριά στέκεται ὁ Ρωμαῖος Καῖσαρ μὲ ὅλην του τὴ
 δύναμιν, ὀγκώδη δύναμιν! Δὲν ὑπάρχει θησαυρὸς ἀπὸ χρυσὸ
 καὶ ἄργυρον εἰς τὴ γῆ, ποὺ νὰ μὴ διατίθεται γιὰ τοὺς σκοποὺς
 τοῦ Καίσαρος· δὲν ὑπάρχει καμμιά λεγεὼν ποὺ νὰ βαδίζει ὀ-
 πουδήποτε εἰς τὸν κόσμον, καὶ νὰ μὴ ὑπακούῃ εἰς τὴ διαταγή
 του. Εἶναι ὁ Θεὸς τοῦ κόσμου τούτου. Περιμένει τὸ νεῦμα
 τοῦ ματιοῦ του, καὶ μένει ἀκίνητος, ἐκεῖ ποὺ δὲν ὀρίζει. Ἀ-
 πέναντι τοῦ φαινομενικὰ μεγίστου καὶ ὑψηλοτάτου, στέκεται
 ὁ φαινομενικὰ πολὺ μικρὸς καὶ πολὺ χαμηλός· εἶναι αὐτὸς ὁ Χρι-
 στιανισμὸς ποὺ λειποψυχᾷ εἰς τὴ μορφὴ ἐνὸς ἀβοήθητου νεο-
 γέννητου μικροῦ παιδιοῦ! Καὶ ποῖον εἶναι τὸ τέλος τούτου
 τοῦ ἀγῶνος; Εἰς τὴν ἀρχὴν εἰς τὰ μάτια τοῦ κόσμου, ὁ Χρι-
 στιανισμὸς ἦταν ἓνας μικρὸς σωρὸς ἀμορφῶτων ἀνθρώπων,

ποὺ δὲν εἶχαν κανένα ἄλλο ὄπλο παρὰ τὸ λόγο τοῦ σταυροῦ· ὁ λόγος αὐτὸς φέρνει καὶ μέσα του, ποὺ δὲν εἶναι ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτό. Γιαὐτὸ εἶναι πιὸ δυνατὸς παρὰ ὅλος ὁ κόσμος εἰς τὸ πλῆθος τῆς δυνάμεώς του. Ἔχει δύναμη γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀκράτητη νικηφόρο διαδρομὴ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Τὴν νύκτα τῆς 26 - 27 Ἰουνίου τοῦ 363 μ. Χ. ἔπεσε ἡ τελευταία ἡρωϊκὴ μορφὴ τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Ὁ Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης, μὲ μιὰ ἡχηρὴ φωνή, πληγωμένος θανάσιμα, ξεφωνεῖ· «μὲ ἐνίκησες Γαλλιλαῖε». Αὐτὴ ἡ ἐπιθανάτιος φωνὴ τοῦ Ρωμαίου Καίσαρος, ἀδιάφορο ἂν πραγματικὰ ξεφωνήθηκε, ἢ ἐὰν βάλθηκε εἰς τὸ στόμα του, γιὰ νὰ ἐκφράσῃ τὶς σκέψεις τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἐδήλωσε γιὰ πάντα τὴ νίκη τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐναντίον τοῦ παλαιοῦ ἐθνικισμοῦ, ἢ δυνάμεις τοῦ ὁποῖου, καὶ ἡ κοσμοκρατορία του, ὀριστικὰ θραύεται ὕστερα ἀπὸ ἓνα φοβερὸ πόλεμο.

Ἐπιδρομὴ τῶν Γερμανῶν.

Μὲ τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ σημειώνεται ἓνα ἄλλο γεγονός τῆς παγκοσμίου ἱστορίας. Ὁ Καῖσαρ Αὐγουστος λαμβάνει μιὰ εἵδηση ἀπὸ τὸ δάσος τοῦ Teutoburger (9 μ. Χ.) καὶ ἀρχίζει νὰ τρέμῃ, σχίζει τὰ φορέματά του, χτυπάει τὸ κεφάλι του στὸν τοῖχο, καὶ φωνάζει ἀπελπιστικὰ· «ὦ! Οὐάρρε (⁵) δῶσε μου πίσω τὶς λεγεῶνες μου!». Ἐνας λαμπρὸς στρατὸς ἀπὸ 50 χιλιάδες ἄνδρες κατεστράφηκε μὲ τὸν ἐλεεινότερο τρόπο μέσα εἰς τὰ ἄγρια δάση τῆς Γερμανίας, καὶ ἐξωλοθρεύθηκε καθολοκληρία. Μιὰ κραυγὴ τρόμου ἠχολόγησε στὸν κόσμον ὅλο τόσον, ὥστε ἡ Ρώμη ἔγινε βουβὴ καὶ νεκρὴ ἀπὸ τὸν τρόμο. Πολλὰς ἑξοχες οἰκογένειες θρήνησαν τὸ χαμὸ πλησίον συγγενῶν καὶ ἰδικῶν τῶν. Οἱ γιορτὲς καὶ οἱ ἀγῶνες ἔπαυσαν. Πε-

ρίπολοι τὴν νύκτα διέτρεχαν τοὺς δρόμους, ἀναθήματα εἰς τοὺς Θεοὺς καὶ στρατολογίες, φανέρωναν τὸν ἐσωτερικὸν κίνδυνο. Δὲν ἐφοβοῦντο δίχως αἰτία· οἱ φοβερὲς ἡμέρες τῶν Κίμβρων (⁵¹) καὶ τῶν Τευτόνων (⁵²) μπορούσαν νὰ ξαναγυρίσουν. Ἀφοῦ ὁ Χριστιανισμὸς ἔσπασε τὴ δύναμι τοῦ Εἰδωλολατρισμοῦ, οἱ Γερμανοὶ ἔνα νέο στοιχεῖο, κατέστρεψαν τὴν πολιτικὴν δύναμι τῆς Ρώμης. Ἡ ἡμέρα τῆς ἀνταποδόσεως ἔφθασε, διότι ἡ παγκόσμιος ἱστορία εἶναι καὶ παγκόσμιον δικαστήριον. Ὁ αἰμοσταγὴς ῥωμαϊκὸς δεσποτισμὸς ἐπρόκειτο τώρα σύμφωνα μὲ τὸ λόγον τῆς προφητείας νὰ κατακοιματιασθῇ καὶ νὰ καταπατηθῇ. Ὅμως ἡ ἱστορία λέγει· «εἶνε ἓνα ἀξιοσημεῖον σημεῖον, τὸ ὅτι ἡ *Ῥωμαϊκὴ Μοναρχία εἰς τὸ ὕψος τῆς παγκοσμίου τῆς δυνάμεως ἦταν πεπρωμένο νὰ νικηθῇ ἀπὸ τοὺς Γερμανούς*». (Rohrbach Ἱστορ. σελ. 129). Αὕτῃ ἡ μοναδικὴ ἐξαίρεσις, ἡ ὁποία εἰς τὸ διανοούμενον ἱστοριογράφον φαίνεται σὰν ἓνα ἀξιοσημεῖον γεγονός, δείχνει πάλι φωτεινὰ τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν καὶ ἀποδεικνύει πάλι, πὼς ἡ προφητεία εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ θαυμάσιος νόμος, διότι *ἀκριβῶς αὐτὸ τοῦτο τὸ γεγονὸς σημαίνει τὴν ἐξακολουθητικὴν πλήρωσιν τῆς προφητείας*. Σύμφωνα μὲ τὴν γραφὴν ὁ 4 εἶναι ὁ ἀριθμὸς τοῦ κόσμου, καὶ βρήκαμε, πὼς τέσσαρες μεγάλας αὐτοκρατορίες ἔπρεπε νὰ ἔλθουν στὴ γῆ. (Δανιὴλ ζ' 17). Ἡ πτῶσις τοῦ τελευταίου, τῆς Ῥώμης ἡ πτῶσις παρουσιάζεται μὲ ἓνα μῖγμα ἀπὸ σίδηρον καὶ ἄργιλλον καὶ ἡ ἐρμηνεία λέγει· «*Περὶ δὲ τὸ ὅτι εἶδες τοὺς πόδας καὶ τοὺς δακτύλους, μέρος μὲν ἐκ πηλοῦ κεραμέως, μέρος δὲ ἐκ σιδήρου, θέλει εἶσθαι βασιλεία διηρημένη· πλὴν θέλει μένει τι ἐν αὐτῇ ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ σιδήρου, καθὼς εἶδες τὸν σίδηρον ἀναμεμιγμένον μετὰ ἄργιλλώδους πηλοῦ*».

Καὶ καθὼς οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν ἦσαν μέρος ἐκ σιδήρου καὶ μέρος ἐκ πηλοῦ, οὕτως ἡ βασιλεία θέλει εἶσθαι κατὰ μέρος ἰσχυρά, καὶ κατὰ μέρος εὐθραυστος. Καὶ καθὼς εἶδες τὸν σίδηρον ἀναμεμιγμένον μετὰ τοῦ ἀργιλλώδους πηλοῦ, οὕτω θέλουσιν ἀναμιχθῆ διὰ σπέρματος ἀνθρώπων, πλὴν δὲν θέλουσιν εἶσθαι κεκολλημένοι ὁ εἰς μετὰ τοῦ ἄλλου, καθὼς ὁ σίδηρος δὲν μιγνύεται μετὰ τοῦ πηλοῦ». (Δανιήλ β' 41—43).

Ἕνα νέο ἐκπληκτικὸ φαινόμενο.

Ἐὰν ῥίψωμε ἓνα βλέμμα πίσω εἰς τὴν ὥς τώρα ἐξελιχθεῖσα πορεία τῆς παγκοσμίου ἱστορίας, τὸ μῖγμα ἀπὸ σιδήρου καὶ ἄργιλλο **σημαίνει ἓνα ἐντελῶς νέο ἐκπληκτικὸ φαινόμενο**. Τὸ Ρωμαϊκὸ βασίλειο δὲν ἐπρόκειτο νὰ καταπέση, ὅπως τὰ πρὸ αὐτοῦ μεγάλα βασίλεια, τὰ ὅποια ἀπλῶς χαθήκανε ἀπὸ τὸ χάρτη, καὶ ἓνα νέο στοιχεῖο ἀντικατέστησε ἐντελῶς τὸ παλαιό. Τὸν χρυσὸ ἀκολούθησε ὁ ἄργυρος, κατόπιν ὁ χαλκός, καὶ αὐτὸν ὁ σίδηρος. Τώρα πρόκειται νὰ ἀναμιχθῇ μιὰ νέα ὕλη ἐντελῶς νέα εἰς τὴ φύση τῆς ὁ ἄργιλλος, μὲ τὸ Ῥωμαϊκὸ σίδηρο, νὰ ἐνωθῇ **ἐξωτερικά**, ἀλλὰ ποτὲ δὲν μπορεῖ μὲ τοῦτο νὰ ἔχη καὶ ἐσωτερικὴ σύνδεση, ὅπως δὲν ἡμπορεῖ φυσικὰ νὰ γίνῃ καμμιὰ ἔνωσις σιδήρου καὶ ἀργίλλου. Δίχως ἀμφιβολία μὲ τὸ μαλακό, εὐπλαστο καὶ εὐθραυστο ἄργιλλο ἐξεκονίζεται ὁ Γερμανικὸς λαός. Ἡ Γερμανικὴ ιδιότης δὲν ἡμπορεῖ νὰ παρασταθῇ ἐπιτυχῶς σχετικὰ μὲ τὴν ἐσωτερικὴ τῆς ἀστάθεια καὶ ἀδυναμία καθόλου. Ἔτσι λοιπὸν δὲν εἶνε δύσκολο, καὶ ὀλίγα πλέον σημεῖα τῆς παγκοσμίου ἱστορίας ἀρχοῦν νὰ ἀποδείξουν μὲ τὸν πῖο ἐμφαντικώτερο τρόπο τὴν πλήρωσιν τῆς

προφητείας ἀκόμα μιᾷ φορά. Ἡ πτώσις τῆς Ρωμαϊκῆς κοσμοκρατορίας ἐξιστορεῖται ὡς ἑξῆς :

«Ὁ ἀρχαῖος πολιτισμὸς χάθηκε μαζὶ μὲ τὴν ἀρχαία κοινωνία ἀπὸ τὸ κύμα τῆς μεταναστεύσεως τῶν λαῶν, ποὺ κατέκλυσε ὅλη τὴν Εὐρώπην καὶ τὴ βόρειο Ἀφρική. Στὶς ἐπαρχίες τοῦ δυτικοῦ ῥωμαϊκοῦ κράτους, ποὺ τὶς εἶχαν ἄλλοτε Γερμανικὰ πλήθη ἔγινε τώρα μιὰ νέα ὅλως διόλου διαμόρφωσις. Ἀπὸ τὴν ἀνάμιξιν τῶν δύο τούτων στοιχείων τοῦ Ρωμαϊκοῦ καὶ Γερμανικοῦ, καὶ ἀπὸ τὶς διάφορες δυνάμεις των εἰς ὠρισμένες γῶρες, ἐξηγοῦνται καὶ οἱ διαφορὲς τῶν ἐθνικοτήτων, ποὺ μὲ τὸν καιρὸ προέκυψαν ἐκεῖ». (Dr I. Engelmann Ἱστορία σελ. 49). Ἡ Ἀνατολικὴ Ρώμη, ὁ Ἑλληνοανατολικὸς πολιτισμὸς τοῦ παλαιοῦ κόσμου ἔμενε σὰν ἓνα ἐρείπιο, ποὺ χάθηκε ἀργότερα.

Τῷ ὄντι ὁ ἱστοριογράφος ὁμιλεῖ ἐδῶ προφανῶς γιὰ τὴν «ἀνάμιξιν τῶν δύο τούτων στοιχείων, τοῦ Ρωμαϊκοῦ καὶ τοῦ Γερμανικοῦ». Εἶναι διδακτικὸ νὰ μάθωμε κάτι περισσότερο γι'αὐτό, διότι ἓνα τόσο στερεὸ κράτος σὰν τὸ Ρωμαϊκὸ δὲν ἦταν δυνατό, ὅπως ἔγινε προτιήτερα, μὲ στιγμιαίες περιπλοκὰς νὰ μεταβληθῇ σὲ σωρούς. Ἐνα νέο στοιχεῖο ἔπρεπε στὴν ἀρχὴ νὰ εἰσχωρήσῃ μέσα εἰς τὴ σιδερένια συναρμογὴ γιὰ νὰ τὸ χαλαρώσῃ· αὐτὸ ἦταν οἱ Γερμανοί.

Μελετοῦμε, πὼς εἰς τὴν ἐποχὴ πρὸ τοῦ Καίσαρος μιὰ ἀχαλίνωτη πολεμικὴ ἐπιθυμία παρακινοῦσε γερμανοὺς ἄνδρες νὰ προσέρχωνται εἰς τὴ Ῥωμαϊκὴ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία, εἰς τὶς διαταγὰς ἑνὸς μεγάλου στρατηγοῦ. Μὲ τὸν καιρὸ μπαίνουν μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο ἄφθονα γερμανικὰ στοιχεῖα μέσα εἰς τὸ σῶμα τοῦ Κράτους. Καὶ ὡς τὰ μέσα τῆς δευτέρας ἑκατονταετηρίδος ἐπεκράτησε εἰς τὰ πυκνὰ δάση τῆς Γερ-

μανίας ὅπωςδὴποτε ἡσυχία· καὶ μολονότι οἱ Γερμανοὶ ἤρχοντο πάντοτε ἀναμεταξύ των σὲ φιλονεικίες, τότε ὁμως ἐπεκράτησε κάποια ταραχή, πὺ ἀπλώθηκε εὐρύτερα. Θεωροῦσαν αὐτοὶ ὁκνηρία, ὅπως γράφει ὁ Τάκιτος (³), νὰ ἀποκτοῦν μὲ τὸν ἰδρωτα, ὅ,τι ἔπρεπε νὰ κερδίσουν μὲ αἷμα.

Στρατιωτικὲς ὑπηρεσίες ὑπῆρξαν πολλές φορὲς εἰς τὴν ἱστορία οἱ προάγγελοι μεταναστεύσεων ὁλοκλήρων λαῶν. Ἐν τούτοις ἕως σήμερα ἡ ἱστορικὴ ἐξέτασις δὲν ἠμπόρεσε νὰ ἐξιχνιάσῃ μὲ βεβαιότητα πὺς ἔγινε τοῦτο, *τὸ ὅτι εἰρηνικώτατα φύλα παρουσιάσθησαν μὲ μιᾶς διάφορα.* Ἡρχισαν λοιπὸν τὰ κύματα τῶν γερμανικῶν μεταναστεύσεων ἀκατάπαυστα καὶ ἀκράτητα νὰ κατακλύζουν τὸ ῥωμαϊκὸ κράτος, τοῦ ὁποίου ἡ τύχη ἦταν ἀποφασισμένη. Γερμανικὰ στρατεύματα κατεῖχαν τὶς ἄλλοτε ἐπαρχίες καὶ ἴδρυναν ἴδια κράτη. Τὸ μόνότονο τῆς Ρωμαϊκῆς πολιτείας ἀκολούθησε τὸ βάρβαρο μιᾶς τραχείας ἀδάμαστης φυσικῆς ζωῆς. Μέχρις ὅτου ἀπὸ *τὸ χάος αὐτὸ (φύρδην, μίγδην) τῶν ἄγρια ἀναβραζουσῶν δυνάμεων* διαμορφωθῇ πάλιν μία σειρὰ μεμονωμένων, διαφόρων καὶ ἀνεξαρτήτων τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο Ἐθνῶν, πὺ ἀκολουθοῦσαν τὸ δρόμο τους, πέρασε σχεδὸν μιὰ χιλιετηρίδα, καὶ αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ὡς τὸ τέλος τῆς 15ης ἑκατονταετηρίδας μ. Χ. ἡ ἱστορία τὴν ὀνομάζει ἐποχὴ τοῦ μεσαιῶνος Engelmann Ἰστ. σελ. 48.

Ἱστορία τοῦ μεσαιῶνος.

Ἡ ἱστορία αὐτὴ μᾶς παριστάνεται εἰς τὴν πρώτη καὶ μεγάλη προφητεία τοῦ βιβλίου τοῦ Δανιὴλ ἀπλὰ σὲ ἓνα σχεδιάγραμμα. Εἶναι ἡ ἐποχὴ τοῦ μίγματος ἀπὸ σίδηρο καὶ ἄργιλλο. Ἐνα ἀνακάτωμα ἄγριο ἀναβραζουσῶν δυνάμεων. Ὅπως ἓνας ἐπιτήδειος καλλιτέχνης σχεδιάζει σὲ μεγάλα σχεδια-

γράμματα, ἔτσι παρουσιάζει σὲ μᾶς ὁ Δανιήλ 2, μιὰ ἄποψη γιὰ τὴν μεγάλη ὁλότητα. Οἱ ἱμπεριαλιστικὲς προσπάθειες τῶν *κοσμικῶν* κρατῶν ἀποτελοῦν τὸ ἀντικείμενο τῆς προφητείας αὐτῆς. Ἀντὶ τούτου ἡ δευτέρα προφητεία, Δανιήλ ζ' (ἀπὸ ἔλ- λειψη χώρου δὲν ἤμποροῦμε νὰ μποῦμε μέσα σ' αὐτὸ τὸ θέ- μα) συμπληρώνει τὴν πρώτη παράσταση, καὶ ἀφήνει τὴν εἰ- κόνα τοῦ μεσαιωνικοῦ κόσμου νὰ ἐκδηλωθῇ καταπληκτικά, σχε- τικὰ μὲ τὸν ἱμπεριαλισμὸ τῆς *διανοητικῆς μεγάλης δυνάμε- ως*. Ἀκριβῶς ὁ Μεσαιὼν εἶναι πολὺ σπουδαῖος γιὰ τὴν ἐπο- χή μας. Σύμφωνα μὲ τὶς προφητεῖες τῆς Ἀγίας Γραφῆς οἱ μεσαιωνικὲς ἀναστατώσεις θὰ γυρίσουν ἀκόμα μιὰ φορά. Οἱ ἡμέρες μας μαρτυροῦν πιά τὴν ἀρχόμενη πλήρωση. Ὅμιλεῖ ἡ ἱστορία: «Ἡ πρωτεύουσα τῆς οἰκουμένης, ἡ ὁποία κατέχει τὸ σκῆπτρον τοῦ κόσμου ἔγινε τώρα ἡ μόνη πρωτεύουσα τῆς Χριστιανωσύνης». «Ὁ Γερμανικὸς λαὸς ἔγινε Χριστιανικὸς καὶ ὑποκλίνεται μὲ σεβασμὸ μπροστὰ στὴ Ρώμη. Ἡ Ἐκκλη- σία κερδίζει τέτοια ἡγεμονικὴ δύναμη, ποὺ ὁ πνευματικὸς ἀρχηγὸς τῆς μπορεῖ νὰ ταπεινώσῃ τὸν ἀνυπότακτο γερμανὸ βα- σιλέα. Μιὰ ἄλλου εἵδους θεοκρατία εἰσχωρεῖ, ἡ τῶν Παπῶν, ἡ ὁποία διευθύνει τὴν ὅλη δύση μὲ πνευματικὴ δύναμη». «Ὁ Ἰμπεριαλισμὸς τῶν ἀνθρώπων τούτων ἔχει μέσα του καὶ τὸ δημαγωγικόν»⁽³⁾ ἐπιθυμοῦν νὰ ἐξασφαλίσουν τὸν ἑαυ- τὸ τους σὲ ἓνα ἱλιγγιῶδες ὕψος, τὸ ὁποῖον ἐπαναπεύεται πάντου εἰς τοὺς ὠμούς τῶν λαϊκῶν μαζῶν, τοὺς ὁποίους διαρκῶς συναθροίζει. Ἐνα τέτοιο πρᾶγμα δὲν εἶδε ἀκόμα ὁ κό- σμος». Ποτὲ δὲν σηκώθηκε τόσο ἰσχυρὸ οἰκοδόμημα πάντου σὲ ἓνα τόσο ἀβέβαιο θεμέλιο ὅπως εἶναι τοῦ ῥωμαϊκοῦ Πα- πισμοῦ. *Ἡ Διεθνὴς αὐτοκρατορία τῶν Παπῶν τῆς Δύσεως εἶναι τέκνον τῆς Ἰμπεριαλιστικῆς σκέψεως ἐνὸς πνευμα-*

κλησία. Ἀλλὰ ἡ ἀναδρομὴ εἰς τὴν καθαρὴν διδασκαλίαν τῆς Γραφῆς, ἡ ὁποία σχετικὰ μὲ τὴν προέλευσιν τοῦ ὁμίλου αὐτοῦ ἦταν βασικώτερης σημασίας, ἔπρεπε μὲ τὴν αὐξάνουσα γνώσιν νὰ καταστήσῃ τὴν ὑπόθεσιν ἐχθρικήν. Κατὰ τοῦτο διέφεραν αὐτοὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων αἱρέσεις, ὅτι αὐτὲς ποτὲ σχεδὸν μόνες δὲν ἐθεμελιώνοντο πάνου εἰς τὴν ἁγία γραφήν, ἀλλὰ ἀντλοῦσαν τὶς διδασκαλίας τους πάντοτε σχεδὸν ἀπὸ τὰ διαμαχόμενα συγγράμματα τῶν παλαιῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, τὶς γνώμες τῶν ὁποίων ἀνακάτωναν μὲ τὶς ἀτομικὰς των ἀπόψεις.

Μόλις ὁ Ἰνοκέντιος ὁ ΙΙΙ κατάλαβε τὸν κίνδυνον τῆς ἐποχῆς του, ἐξέδωκε τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς μύθους, λαμπροὺς σὲ ἔκφραση, ποὺ ὁμιλοῦσαν γι' αὐτόν, πὼς σὲ μία νύχτα ὠνειρεύθηκε πὼς ἡ Ἐκκλησία τῆς Λατεράνης, ἡ κυρία τότε Ἐκκλησία τοῦ Πάπα, ἀπειλεῖτο νὰ καταπέσῃ. Ἐπρεπε λοιπὸν καὶ οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Waldes νὰ ἐξωσθοῦν ἀπὸ τὴν Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν, ἔπρεπε μαζὶ καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι αἱρετικοὶ νὰ καταδιωχθοῦν μὲ τὸν πιὸ ἄγριο τρόπο, καὶ νὰ διοργανωθοῦν ὁλόκληρες σταυροφορίαι ἐναντίον των (διότι ἐπρόκειτο πλέον γιὰ τὴν ὑπαρξὴ ἢ ἔχθρην τῆς Παπασύνης). Ἡ κίνησις αὕτη, τοῦ νὰ κηρυχθῇ ὁ καθαρὸς λόγος τοῦ Θεοῦ στὴ γλῶσσα τοῦ λαοῦ, φανέρωνε μία δύναμιν ἡ ὁποία δὲν ἤμποροῦσε νὰ ἐμποδισθῇ μὲ τίποτε. Ἡ κίνησις αὕτη χωρὶς νὰ φθάσῃ σὲ μιὰ στασιμότητα ὠδήγησε στὸ τέλος μὲ τὸν Ἀνθρωπισμὸν (Humanismus) ⁽⁵⁶⁾ καὶ τὴν Ἀναγέννησιν ⁽⁵⁷⁾ εἰς τὴν γνωστὴν μεταρρύθμισιν τοῦ 16ου αἰῶνος, ἡ ὁποία τὸν ἄλλοτε δυνατὸ Πάπα τόσο ἐκλόνισε, ὥστε τὸν κατεκρήμνισε ἐντελῶς εἰς τὴν ἀργότεραν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν (1789), καὶ ἔτσι εὐρισκόμεθα πᾶν εἰς τὸ δεύτερον ἡμισυ τῶν νέων χρόνων.

Μετὰ τὴν ἀνασκόπησιν αὕτη ἃς γυρίσωμε πίσω εἰς τὴν

ἐκτεθειμένη ἐμπρός μας προφητική εἰκόνα· ἔτσι εὐρίσκομε πὼς τελειώνει σὲ δέκα, ἓνα μέρος σιδήρου καὶ ἓνα μέρος ἀργίλλου. Τελευταῖοι φορεῖς τῆς παλαιᾶς Ρωμαϊκῆς κυριαρχίας θὰ ὑπάρξουν εἰς τὸ τέλος τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου τούτου

Δέκα δυτικὰ Ρωμαϊκογερμανικὰ βασίλεια

Διότι ἡ δεκάδα φανερώνει ἓνα διαιρεμένο βασίλειο, κατὰ τὸ ἓνα μέρος ἓνα ἰσχυρό, κατὰ τὸ ἄλλο δὲ ἓνα ἀσθενὲς κράτος. (Δαν. β' 41, 42).

Ὁ ἀριθμὸς δέκα περιέχει ὅλους τοὺς βασικοὺς ἀριθμοὺς μιᾶς δεκάδας καὶ φαίνεται εἰς τὴν Ἀγία Γραφή σὰν ἓνα σύμβολο, ποὺ περιλαμβάνει μέσα του τὸ ὅλο, π. χ. οἱ δέκα ἐντολὲς περιλαμβάνουν τὴν ὅλη πλήρωση τοῦ νόμου. Ἔτσι πρέπει νὰ ἐννοήσωμε κάτου ἀπὸ τὰ δέκα αὐτὰ βασίλεια ἓνα ὅλον, ἓναν ἀποκλειστικὸν ἀριθμὸν Κρατῶν Ρωμαϊκογερμανικοῦ πολιτισμοῦ, τὰ ὁποῖα δὲν μεταβάλλονται πλέον ὡς τὸ τέλος τοῦ κόσμου εἰς τὴν ἐξέλιξί τους. Ἐν τούτοις ἡμπορεῖ ὁ ἀριθμὸς 10 νὰ ληφθῇ καὶ κατὰ γράμμα (Δαν. ζ' 23, 24) καὶ δὲν εἶναι καθόλου δύσκολον ἔτσι νὰ ὀρίσωμε αὐτὰ τὰ δέκα δυτικὰ κράτη, ὅταν ἔχωμε στὸ νοῦ μας, ὅτι ἡ προφητεία ὁμιλεῖ γιὰ ἓνα μῖγμα τοῦ ῥωμαϊκοῦ σιδήρου μαζὶ μὲ τὸ γερμανικὸν ἀργίλλο. **Λοιπὸν Κράτη μὲ ἓνα ἄλλο λαϊκὸ στοιχεῖο δὲν συζητοῦνται ἐδῶ.**

Σήμερα ἡ σφαῖρα τῆς ἀρχαίας καλουμένης Λατινικῆς μοναρχίας διαιρέθηκε καὶ ἀντικατεστάθηκε ἀπὸ 10 νεοσχηματισθέντα ἔθνη, ποὺ ἀνταποκρίνονται εἰς τὰ λόγια τῆς προφητείας ἀπὸ κάθε ἄποψη. Αὐτὰ τὰ κράτη ὀνομάζονται: **Ἀγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Ἰταλία, Ἰσπανία** καὶ περαιτέρω **Ὀλλανδία, Βέλγιον, ἢ Ἑλβετία Πορτογαλλία καὶ Αὐστρία.** Ἀλη-

θινά, ἓνα διαιρεμένο βασίλειο, ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος δυνατό, ἀπὸ τὸ ἄλλο δὲ ἀσθενικὸ πὺν κατέληξε ὁ σιδερένιος καὶ αἱμοβόρος Ρωμαϊκὸς Ἱμπεριαλισμὸς μὲ τὴν ἀσυνείδητη πολιτικὴ του, μὲ τοὺς πολέμους, καὶ μὲ τὴν αὐστηρὴ Ρωμαϊκὴ πειθαρχία εἰς τὸ στρατό. Ἡ Ρωμαϊκὴ γλῶσσα εἶναι ἡ βάσις τῶν περισσότερων γλωσσῶν πὺν ζοῦν· ἀρχαῖοι Ρωμαῖκοὶ νόμοι ἀναφέρονται ἀκόμη σήμερα εἰς τὰ δικαστήρια τῆς Εὐρώπης καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς:

Τὸ τέλος τοῦ ὀνείρου.

Οἱ κάτοικοι τῶν χωρῶν αὐτῶν θὰ ἡμποροῦσαν σχετικὰ μὲ τὴν συγγένειά τους νὰ ἀναμιχθοῦν ἀναμεταξύ των, νὰ γίνουν Ρωμαῖκογερμανικῆς καταγωγῆς. Ἐν τούτοις ἡ Γραφὴ λέγει, πὺς δὲν θὰ κρατηθοῦν. Ἀφοῦ δὲν βοηθεῖ καμμιὰ εἰλικρινὴς συνεννόησις (") «καὶ καμμία "Ἐνωσις λαῶν» καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ συγχωνευθοῦν πάλι σὲ ἓνα μεγάλο Βασίλειο. Στὸν μεσαιῶνα ἀκόμα ἱκανοὶ διπλωμάτες, ὁ Κάρολος ὁ Μέγας καὶ ἄλλοι ἔκαμαν τὴ δοκιμὴ· διότι ὅχι μονάχα τὴ διάλυση, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνάστασι τῆς ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας καὶ τὴν ἀνανέωσι τοῦ ἀρχαίου Καισαρισμοῦ ὠνειρεύθησαν σὰν ἓνα ἰδανικό. Ὑπέκυψαν ὅμως κατὰ τὴ μαρτυρία τῆς Γραφῆς, εἰς τὴν ἱμπεριαλιστικὴ θέλησι τοῦ Ρωμαίου παπισμοῦ. Ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις πάλι τελειώνει εἰς τὴν ἀρχὴ τῆς περασμένης ἑκατονταετηρίδας, μὲ μία νέα μεγάλη ἀπόπειρα τοῦ *Ναπολέοντος Ι*. νὰ ἀναστήσι τὴν παλαιὰ λαμπρότητα τοῦ Ρωμαϊκοῦ κράτους· «μάλιστα ἤθελα τὴν κυριαρχία τοῦ κόσμου» ἔτσι πληροφορεῖ ὁ ἴδιος, «καὶ ποῖος δὲν θὰ ἤθελε στὴ θέσι μου;» Ἡ Μόσχα τὸ ἀκρότατο σημεῖο τῶν κοσμοκρατορικῶν του σχεδίων καὶ σκέψεων, σημαίνει συγχρόνως γι' αὐτὸν καὶ τὸ σημεῖο τῆς ἀλλαγῆς τῆς τύχης· ὁ

"Υστερα από την όνειρευθεΐσα κοσμεκρατορία· ο Ναπολέων
στό ταξίδι της εξορίας.

Θεὸς τὸν ἐκτύπησε». Τοῦτο εἶναι ἡ ὀρθὴ ἔνδειξις τῆς φοβερῆς καταπτώσεως τοῦ μεγάλου του στρατοῦ, μαζὶ δὲ μὲ αὐτὸν ἔπεσε καὶ τὸ Γαλλικὸ Ἔθνος. Ἔτσι θὰ καταπέση εἰς τὸ μέλλον καὶ κάθε ἄλλο Ἔθνος.

ΜΙΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΑΠΟΠΕΙΡΑ;

Ζοῦμε σὲ μία ἐποχὴ, ποὺ πραγματικὰ ὀνομάζεται «αἰὼν τῶν ἱμπεριαλιστικῶν ἰδεῶν». Ἰσχυρὰ μεγάλο στέκεται τὸ παλαιὸ εἶδωλο· ὁ Ἰμπεριαλισμός, τὸ πιὸ φοβερὸ αὐτὸ ὄνειρο τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας, μπροστὰ στὰ μάτια ὅλων τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν λαῶν τῆς γῆς, σὰν τὸ πιὸ μεγάλο ἰδανικό. Μολονότι ἔγιναν πολλὲς ἀποτυχίες, θὰ γίνη μιὰ νέα ἢ πιὸ μεγάλη καὶ τελευταία δοκιμὴ, νὰ λυθῇ τελειωτικὰ τὸ πολὺ παλαιὸ αὐτὸ πρόβλημα τοῦ παγκοσμίου κράτους, (5^α) νὰ κτισθῇ ὁ Πύργος, ποὺ ἡ κορυφὴ του νὰ φθάνη ὡς τὸν οὐρανό. Χωρὶς ἀμφιβολία θὰ γίνη τοῦτο. Οἱ πολιτικὲς προσπάθειες τῶν ἡμερῶν μας μαρτυροῦν γι'αυτό. Καὶ ἐὰν ἡ Γραφὴ δὲν ὠμιλοῦσε μὲ σαφήνεια (Ἀποκ. ιγ' 3, 8 καὶ ἐξῆς) θὰ ἤμπορούσαμε νὰ πεισθοῦμε γι'αὐτὸ ἀπὸ τὸ παρελθόν, ὅτι τὸ προσεχὲς μέλλον δὲν ἤμπορεῖ νὰ δώσῃ στὴ γῆ κανένα αἰώνιο εἰρηνικὸ κράτος, ἐφόσον τὰ ἔθνη δὲν κάνουν τὰ σπαθιά τους ὀνία καὶ τὰ ἀκόντια ὀρεπάνια (μολονότι ἡ ψεύτικη αὐτὴ εἰρηνικὴ φωνὴ ἠχολογεῖ σὲ ὅλο τὸν κόσμον: (Ι. Θεσσαλ. ε' 3) ἄλλως θὰ διαπιστωθῇ πάλι καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ, ἡ ἀλήθεια τοῦ παλαιοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ: *Οἱ ἄνθρωποι ἤρχισαν νὰ κάμωσι τοῦτο· καὶ τώρα δὲν θέλει ἐμποδισθῇ εἰς αὐτοὺς πᾶν ὅ,τι σκοπεύουσι νὰ κάμωσι.* Ἐντούτοις δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦμε, πὼς σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους τῆς Παγκοσμίου Ἱστορίας μία μεγάλη καὶ φοβερὴ καταστροφὴ πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἔκβασις τῆς τελευταίας αὐτῆς δοκιμῆς.

Τὸ τέλος τῆς παγκοσμίου ἱστορίας.

Μιὰ θαυμασία προφητεία, ποὺ σὰν ἓνας μεγάλος νόμος τῆς ἱστορίας εἶναι ἀδιάψευστη καὶ πάντοτε κατὰ γράμμα πληρῶνεται, μαρτυρεῖ εἰς τὸ τέλος· «καὶ εἰς τὰς ἡμέρας τῶν βασιλέων ἐκείνων θέλει ἀναστήσει ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βασιλείαν, ἣ ὁποία δὲν θέλει φθαρῇ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ἡ βασιλεία αὕτῃ δὲν θέλει περάσει εἰς ἄλλον λαόν· θέλει κατασυντρίψει καὶ συντελέσει πάσας ταύτας τὰς βασιλείας, αὕτῃ δὲ θέλει διαμένει εἰς τοὺς αἰῶνας». (Δανιήλ β' 44).

Ἄς ῥίξωμε ἓνα βλέμμα εἰς τὸ μέλλον, ποὺ ἀπλώνεται μπροστά μας. Λέγει ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ· *θὰ ἀνεγείρη ἓνα βασίλειο εἰς τὴν ἐποχὴ τῶν τοιούτων βασιλείων*. Καὶ ἔτσι γενιέται τὸ μεγάλο ἐρώτημα. Ποιὸς θὰ κυριαρχήσῃ τοῦ κόσμου; Ἡ αἰωνία βασιλεία, μᾶς δίνεται σὰν ἀπάντησις· ἔτσι τὸ μεγάλο πρόβλημα λύεται γιὰ πάντα. Ἡ πλήρωσις τῆς τελευταίας αὐτῆς προφητείας *θὰ ἔλθῃ βέβαια καὶ δὲν ἄργεῖ*. Ἔτσι ὁμιλεῖ ἡ Γραφή· (Ἀββακ. β' 3, Β'. Πέτρ. γ' 9). Ἡ τελευταία καὶ μεγάλυτερη ἀναρχία μέσα εἰς τὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος εἰσάγεται μὲ τὴν πτώσις τῆς δύσεως. Μία ὑπόθεσις γιὰ τὴν ὁποία φρόνιμοι διπλωμάτες στὰ τελευταῖα χρόνια ἔγραψαν ὁλόκληρα βιβλία, καὶ ἀκόμα γράφουν γιὰ νὰ συμβουλευσούν τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς λαούς.

Ἡ Ἀσία ἀκόμη μιὰ φορὰ θὰ σηκωθῇ ἐναντίον τῆς Εὐρώπης σὲ μία τελειωτικὴ φοβερὴ πάλη γιὰ τὴ κυριαρχία· ἡ τελευταία καὶ μεγαλύτερη μάχη τῶν λαῶν τῆς παγκοσμίου ἱστορίας πλησιάζει, ἓνος «Ἀρμαγεδδὼν» ὅπου τέτοιοι ποταμοὶ αἵματος χύνονται, ὥστε, ὅπως λέγει ἡ Γραφή, *θὰ καλυφθοῦν οἱ ἵπποι εἰς τοὺς χαλινούς, ποὺ νὰ ἡμποροῦν νὰ κολυμβοῦν*. (Ἀποκ. ις' 14 : ιδ' 19). Ἐν τούτοις αὐτὸς δ

ἀκατανόμαστος φρικώδης φόνος δὲν θὰ δώση κανένα κέρδος εἰς τὰ Ἑθνη τῆς γῆς. Διότι ἀπὸ τὸν οὐρανὸ θὰ καταπολεμηθοῦν αὐτοὶ καὶ θὰ καταποντισθοῦν ὅλοι μαζί. *Καὶ τότε ἡ κοσμοκρατορικὴ ἰδέα θὰ τελειώσῃ μὲ μία θάλασσα αἵματος.* Ἀληθινὰ φοβερὸ αὐτὸ τὸ ὄνειρο μέσα στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τὴν προφητεία. Καμία ἐποχὴ τῆς παγκοσμίου ἱστορίας δὲν εἶναι ὅμοια μὲ τὴν ἀρχὴ τῆς ἑκατονταετηρίδας μας. Βρισκόμεθα πιά εἰς τὴ καταστροφή τοῦ κόσμου, ποὺ ἄρχισε, καὶ νοιώθουμε πὼς μία λαϊλαψ στέκεται μπροστά μας, τὴν ὁποία ἡ ἀνθρώπινη πέννα τόσον εὐκόλα δὲν ἢμπορεῖ νὰ περιγράψῃ. Κάθε μέρα ἀκοῦμε γιὰ νέες ἀνακαλύψεις καὶ μεγάλες ἐφευρέσεις, οἱ ὁποῖες τόσο διευκόλυναν τὴ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἐπικοινωνία, ὥστε οἱ λαοὶ σὲ τέτοια ἐπικοινωνία ἤλθαν, ὅπως οἱ ἐνοικιασταὶ μέσα σὲ μία μεγάλη οἰκία. Καὶ μέσα ἐδῶ διευθύνει ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ πληρωθῇ ἡ ἐπαγγελία, ὅπως εἶναι γραμμένο. «*Καὶ θέλει κηρυχθῇ τοῦτο τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην, πρὸς μαρτυρίαν εἰς ὅλα τὰ Ἑθνη καὶ τότε θὰ ἔλθῃ τὸ τέλος*» (Ματθ. κδ' 14) δηλαδὴ μὲ ἄλλα λόγια θὰ πληρωθῇ τὸ τελευταῖο μέρος τῆς προφητικῆς μας εἰκόνας. «*Καθὼς εἶδες, ὅτι ἀπενόπη λίθος ἐκ τοῦ ὄρους ἄνευ χειρῶν, καὶ κατεσυνέτριψε τὸν σίδηρον, τὸν χαλκόν, τὸν πηλόν, τὸν ἄργυρον καὶ τὸν χρυσόν*». (Δαν. β' 45). Κάτου ἀπὸ αὐτὴ τὴν πέτρα, ἡ ὁποία ἀπὸ τὰ θεμέλια κατασυντρίβει τὴν φοβερὴ ὀπτασία τῆς κοσμοκρατορικῆς σκέψεως, ἀπὸ τὴν ὁποία κανένα ἔχνος πιά δὲν ἀπομένει, τίποτε ἄλλο δὲν ἢμπορεῖ νὰ νοηθῇ παρὰ ἡ ἐπαγγελλομένη ἔλευσις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καί,

Ἡ ἀνέγερσις τοῦ βασιλείου τοῦ Θεοῦ

πάνου στή γῆ. Ὁ Ἰησοῦς ἐρώτησε μιὰ φορά· δὲν διαβάσατε εἰς τὴ Γραφή, «ὁ λίθος, τὸν ὁποῖον ἀποδοκίμασαν οἱ οἰκνδομοῦντες, οὗτος ἔγινε κεφαλὴ γωνίας, παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ εἶναι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν; (Ματθ. κα' 42) μεγάλο στέκεται τὸ ὄνομα Ἰησοῦς, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ (Ἀποκ. ιθ' 13), δι' αὐτοῦ ἐκτίσθησαν τὰ πάντα τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς. (Κολασ. α' 16, Ἰωάν. α' 1, 2). Στὸ μέσο τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος στέκεται ὁ σταυρὸς στὸ Γολγοθᾶ, καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ κόσμου τὸ ὄνομα Ἰησοῦς «θέλει ἀναβῆ ὑψηλὰ σφόδρα» Ἡσαΐ. νβ' 13. **Εἶναι ὁ Κύριος τῶν κυρίων καὶ βασιλεὺς τῶν βασιλέων.** (Ἀποκ. ιθ' 16). Τὸ σκῆπτρον τοῦ βασιλείου του εἶναι σκῆπτρον εὐθύτητος (Ἑβρ. α' 8), καὶ γι' αὐτὸ τὸ βασίλειο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, θὰ εἶναι ἄφθαστο καὶ εἰρηνικὸ βασίλειο, ποὺ μένει αἰῶνια μὲ ὑπερήφανη μακαριότητα καὶ ἀσφάλεια εἰς τοὺς αἰῶνας. Ὁ κόσμος θὰ ἰδῇ ἀκόμα μιὰ φορά **μία πόλη ἣ ὁποία θὰ κυριαρχήσῃ τῆς Οἰκουμένης**· μία ἀληθινὰ ἁγία πόλη ἀπερίγραπτης λαμπρότητος, μὲ δρόμους ἀπὸ χρυσὸ καὶ τοίχους ἀπὸ πολύτιμους λίθους. Δημιουργὸς καὶ ἀρχιτέκτων τοῦ τελείου αὐτοῦ παραδείσου εἶναι ὁ ζῶν Θεός. (Ἑβρ. ιβ' 10). **Κανεὶς Ναὸς** δὲν θὰ εἶναι ἐκεῖ, **ἀλλὰ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου**, καὶ ὁ Θεὸς θὰ κατοικῇ κοντὰ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι θὰ λατρεύουν αὐτὸν καὶ θὰ ὑπηρετοῦν αὐτὸν μονάχα, καὶ θὰ εἶναι μαζὶ μὲ αὐτοὺς καὶ θὰ ἀπομάσση ὅλων τὰ δάκρυα ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκείνων, **οἱ ὁποῖοι θὰ κρατοῦν τὸ νόμο του**, καὶ θὰ κάμουν τὸ θέλημά του.

Θάνατος δὲν θὰ ὑπάρξη, οὔτε πόνος, οὔτε στεναγμός, γιὰτὶ ὁ κόσμος τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς ἀνομίας πέρασε πρὸς ἀνε-

πίστρεπτος. Ὁ Θεὸς ὅλα τὰ ἀνανέωσε, Ἀποκ. κεφ. κα' καὶ κβ' Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια ἓνα θαυμάσιο ἔργον τοῦ Θεοῦ! Ἡ πέτρα, ποὺ οἱ οἰκοδόμοι ἔρριψαν ἔγινε αἰώνιο θεμέλιο. Καὶ πάρα κάτω του «Καὶ ὅστις πέσῃ ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον, θέλει συντριβῇ· **εἰς ὃν τινὰ δὲ ἐπιπέσῃ θέλει κατασυντρίψει αὐτόν.** Ματθ. κα' 44.

Πιστεύεις ἀγαπητὲ ἀναγνώστα, εἰς τοὺς προφῆτες; γνωρίζω ὅτι πιστεύεις! δὲν εἶναι δύσκολο νὰ γνωρίσωμε τὸ θεϊκὸ χέρι μέσα εἰς τὴ παγκόσμιον ἱστορίαν, ὅταν ἐκτίθεται αὐτὴ μὲ τὴ βοήθειαν τῆς προφητείας. Ποία θαυμασία εἰκόνα ξετυλίγεται ἐκεῖ μπροστὰ στὰ μάτια μας! Καμμία ἀντίφασις δὲν εἶναι πιά εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν λαῶν. Ὅλα ἐξελίσσονται σύμφωνα μὲ ὠρισμένους, μεγάλους νόμους, σύμφωνα μὲ ἓνα θεϊκὸ σχέδιον· μιὰ ὑψηλὴ δικαιοσύνη διευθύνει αὐτὰ καὶ προχωροῦν ὅλα βῆμα πρὸς βῆμα σὲ ἓνα τέρμα μελλοντικόν. **Τὸ τέρμα τοῦτο εἶναι ὁ Ἰησοῦς!.** Εἶναι τὸ κλειδὶ γιὰ τὸ κάθε αἴνιγμα τῆς παγκοσμίου ἱστορίας. Μὲ αὐτὸ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ προβάλλει στὸν καθένα τὴν ἐρώτησιν στὴν κατάλληλη στιγμή. Ἐγινε ὁ Ἰησοῦς τὸ κλειδὶ γιὰ ὅλα τὰ προβλήματα τοῦ δικοῦ σου βίου; Ὁ ἴδιος ὁ εἰδωλολάτρης Ναβουχοδονόσορ ὅταν ἔνοιωσε 600 χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴ γέννησιν τοῦ Χριστοῦ τὴν ἀποκάλυψιν αὐτή, καὶ ἄκουσε τὴν εὐχάριστη εἰδησιν γιὰ τὸ βασίλειον τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἔρχεται, ὡμολόγησε πὼς «δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία, ὅτι ὁ Θεός σου εἶναι ὁ Θεὸς πάντων ἀπὸ ὅλους· ἡμπορεῖ κρυμμένα πράγματα νὰ ἀποκαλύψῃ». **Τὸ Ἐνύπνιον εἶναι ἀληθινὸ καὶ ἡ Ἑρμηνεία πιστή.** (Δανιήλ β' 45).

Ἡ καίτερυγία Γῆ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ

- 1) *Βιβλίο Γενέσεως.*
- 2) *Ματεριαλισμός*· είναι «ἡ ἀντίληψις ἐκείνη, ποὺ ἀποδίδει ὅλα τὰ πράγματα ὅπως καὶ τὶς πνευματικὲς καταστάσεις στὴν ὕλη, καὶ ποὺ τὰ θεωρεῖ σὰν λειτουργίες ἐκείνης» πρβλ. Price, «Naturwissenschaft und Schöpfungslehre» (Advent—Verlag [F.V.] 1925) σελ. 319.
- 3) *Ἕλλην σοφός*· γεννηθεὶς τὸ 427 π.Χ. στὴν Ἀθήνα, ἀπέθανε ἐκεῖ 347 π. Χ. μαθητὴς τοῦ Σωκράτη, διδάσκαλος τοῦ Ἀριστοτέλη.
- 4) *»Ἕλλην φιλόσοφος καὶ φυσιοδίφης*· γεννήθηκε τὸ 384 π. Χ. εἰς τὰ Στάγειρα τῆς Μακεδονίας· ἀπέθανε τὸ 322 π. Χ. στὴ Χαλκίδα τῆς Εὐβοίας· θεμελιωτὴς τῆς ἐπιστήμης τῶν ζώων καὶ τῆς ψυχολογίας σὰν ἐπιστήμης· μαθητὴς τοῦ Πλάτωνος, παιδαγωγὸς τοῦ Μεγ-Ἀλεξάνδρου (343) πανεπιστήμων τῆς ἀρχαιότητος, ὁ διδάσκαλος τῶν σοφῶν ἀκόμα στὸ Μεσαιῶνα». (Price σελ. 305).
- 5) *Ἀστρονόμος*· γεννήθηκε τὴ 19-2-1473 στὸ Thorn, ἀπέθανε 1543 εἰς τὸ Frauenburg.
- 6) *Ἰταλὸς φυσιοδίφης καὶ ἐπιστήμων τῶν οὐρανίων σωμάτων*· γεννήθηκε τὴ 15-2-1564 στὴ Πίζα, ἀπέθ. σὺν 8-1-1642 στὴ Φλωρεντία.
- 7) *Ἀστρονόμος*· γεν. 27-12-1571 στὴ Weilderstadt, ἀπέθ. 15-11-1630 στὸ Regensburg.
- 8) *Νεολατινικὴ*=Κυριαρχία τοῦ αὐτοκράτορος, «ποὺ στηρίζεται πάνου στὴ βία, τὴν αὐθαιρεσίαν, καὶ προστατεύεται ἀπὸ τὴ στρατιωτικὴ δύναμη· ἡ προσπάθειά της εἶναι ἡ κυριαρχία τοῦ κόσμου».
- 9) =Ποὺ ὑπηρετοῦν τὸν ἱμπεριαλισμό.
- 10) =Πολιτικὴ ἐπιστήμη.
- 11) *Λατινικὴ*=Κυριαρχία, δύναμις· ἡ ῥωμαϊκὴ αὐτοκρατορία.
- 12) Ἡ δύναμις τῶν κεφαλαιοκρατῶν.
- 13) Στρατοκρατία.
- 14) Λατινικὴ μετάφρασις τῆς Ἑλληνικῆς, ποὺ δηλώνει τὸν πρωῒνὸ ἀστερισμό· ὁ διάβολος ἢ ὁ σατανᾶς.

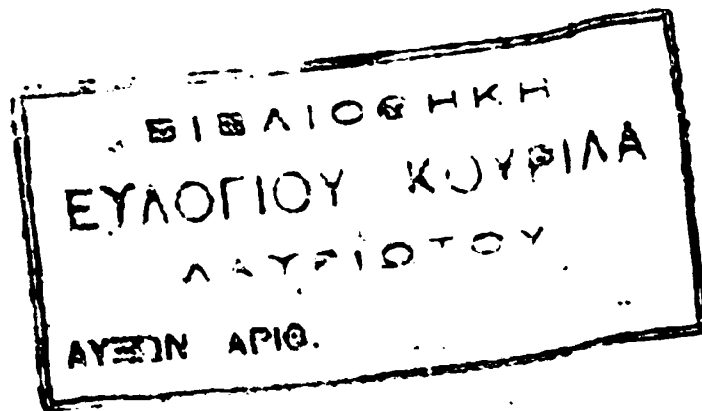
- 15) «Μετασχηματισμός, καλλιτέρευση» ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀνόρθωσις τοῦ Λουθήρου κλπ.
- 16) Κρατικὴ μεταμόρφωσις.
- 17) Ἑλλην. Πόντος=«θάλασσα» ἐδῶ ὁ «Εὐξείνιος Πόντος» ἡ μαύρη θάλασσα.
- 18) Ἐκφρασις γιὰ τοὺς βράχους τοῦ Γιβραλτάρ (δυτ. Ἰσπανία) καὶ τοῦ Senta πάνου στὴν ἀντικρινὴ χερσόνησο (Μαρόκκο, βόρ. Ἀφρικὴ) ποὺ ὠνομάσθηκε ἔτσι κατὰ τὸ λατινικὸ Herkules ἢ τὸν Ἑλλ. Ἡρακλῆ, ποὺ ἦταν ὁ πιὸ περίφημος ἥρωας τῆς μυθικῆς ἐποχῆς.
- 19) Ἕνα φυτὸ ἐλαίας.
- 20) Kultus ἢ Kult=λατρεία Θεοῦ.
- 21) **Χαλδαϊκά· Μενῶ**= ἐμέτρησεν ὁ Θεὸς τὴν βασιλείαν σου καὶ ἐτέλειωσε αὐτήν· θεκέλ, ἐξυγίσθης ἐν τῇ πλάστιγγι καὶ εὗρέθης ἐλλιπής· (Δανιὴλ ε' 25. 27).
- 22) **Ἑλλήσποντος**· ποὺ συνδέει τὸ Αἰγαῖο καὶ τὴ θάλασσα Μαρμαρᾶ Ν. Δ. τῆς Κων)σπόλεως 65 χιλιόμετρα μῆκος καὶ ὄχι 2 τὸ πλάτος.
- 23) Ὄνομα πέρσου βασιλιᾶ.
- 24) Ἀπὸ τὸ Ἑλληνισμός (Ἑλλάς)=Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς ἀνακατωμένος μὲ τὸν Ἀνατολικό.
- 25) Ποταμὸς στὶς Β. Δ. Ἰνδίες.
- 26) Ἀπὸ τὸ Μεσοποταμία· ἡ χώρα ἀνάμεσα στὸν Εὐφράτη καὶ Τίγρητα.
- 27) Ἐπαρχία Μικρασιατικὴ.
- 28) Εὐχάριστη εἵδηση καὶ μάλιστα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
- 29) Φρούριο στὴν ἀρχαία Ῥώμη, ἣ ὁ ναὸς τοῦ Δία πάνου κεῖ στὸ Καπιτώλιο (λατιν. Capitolium).
- 30) Χαρακτηρισμὸς τοῦ ἀρχαίου ῥωμαίου ἀρχηγοῦ.
- 31) **Πατρισιακός**= ἀριστοκρατίας.
- 32) Ἀπεριόριστη ἐξουσία.
- 33) Συμβούλιο τῶν Γερόντων.
- 34) Ἐκεῖνος ποὺ ἔχει τὴν ἀπεριόριστη ἐξουσία.
- 35) =Ἑορτάσιμη πομπή.
- 36) Πολύτιμη ἀναπαυτικὴ θέσις γιὰ τοὺς Θεοὺς καὶ γιὰ τὸν Καίσαρα.
- 37) Ὄνομα τοῦ ἀνώτατου Θεοῦ τῶν Ῥωμαίων.
- 38) Τὸ μικρὸ ὄνομα τοῦ Καίσαρος.

- 39) Ποὺ ἀνήκει στὸ Καπιτώλιο.
- 40) Χαρακτηριστικὸ γιὰ τοὺς δύο πρὸ μεγάλους ὑπαλλήλους στὴν ἀρχαία Ῥώμη ποὺ εἶχαν τὴν κυβερνητικὴ δύναμη.
- 41) Θεὰ τοῦ ἔρωτος στοὺς Ῥωμαίους.
- 42) Ῥαρχαῖο ῥωμαϊκὸ ἔνδυμα, ποὺ ἔφτανε ὡς κάτω.
- 43) Πληθυντικὸς τοῦ Ἰδοὶ ληλαδὴ ἢ 13ῃ ἢ 15ῃ μέρα τοῦ μῆνα.
- 44) G. Pompejus Magnus ῥωμαῖος πολιτικὸς καὶ στρατηγός· κυρίευσεν τὸ 63 τὴν Ἰουδαία, ἔκαμε μὲ τὸν Καίσαρα καὶ τὸν Κράσσο τὴν πρώτη τριανδρία, ἔγινε ἐχθρὸς μὲ τὸν Καίσαρα τὸ 49, χτυπήθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο σὲ μιὰ ἀποφασιστικὴ μάχη τὸ 48 στὰ Φάρσαλα, καὶ δολοφονήθηκε κατὰ τὴν φυγὴν τοῦ στὴν Αἴγυπτο.
- 45) Λατιν. Respublica, Δημοκρατία σὲ ἀντίθεση μὲ τὴ Μοναρχία.
- 46) **Μοναρχία**· (Ἑλλ.) ἡ ἀρχὴ ἀπὸ ἓνα.
- 47) Παράγων=συντελεστής.
- 48) G. Julius Cäsar Octavianus ὁ πρῶτος ῥωμαῖος αὐτοκράτωρ ποὺ τιμήθηκε ἀπὸ τὴ σύγκλητο μὲ τὸ ὄνομα Αὐγουστος (δηλ. σεβαστός, ἁγιασμένος), γεννήθ. 23 Σεπτ. 63 π. Χ. ἀπέθανε 19 Αὐγ. 14 μ. Χ.
- 49) **Δεγεῶν**=σῶμα στρατοῦ ῥωμαϊκοῦ ὡς 6.000 ἄνδρες.
- 50) Publius Quinctilius, ῥωμαῖος στρατηγός, ἀπὸ τοῦ 6 μ. Χ. διοικητὴς στὴ Γερμανία.
- 51) Ὄνόματα γερμανικῆς φυλῆς, αὐτοὶ στίς πεπιπλανήσεις των πορεύθηκαν τὸ 2^ο π. Χ. αἰῶνα πρὸς δυσμὰς καὶ ἀνησύχοῦσαν τοὺς ῥωμαίους ὥς που ἀπὸ τὸ Μάριο στίς Σέξιτιες πύλες 102 π. Χ. ἐξωλοθρεύθηκαν.
- 52) Kornelius ῥωμαῖος ἱστοριογράφος· γεννήθ. τὸ 55 μ.Χ. ἀπέθ. 117.
- 53) **Δημαγωγός**=(στὴ κακὴ σημασία) ὁδηγὸς τοῦ λαοῦ, ἐπαναστάτης.
- 54) **Βλέπε τὸ ἔξοχο ἔργο**· L. R. Conradi «Weissagung u. Weltgeschichte» Advent—verlag Hamburg.
- 55) Πόλις στὴ Δ. Α. Γαλλία.
- 56) Πνευματικὴ κίνησις στὸ τέλος τοῦ μεσαιῶνος γιὰ τὴν ἀνάζηση τοῦ ἑλληνορωμαϊκοῦ πολιτισμοῦ.
- 57) «**Ἀναγέννησις**» κατεύθυνσις τῆς τέχνης ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ 15ου αἰῶνος γιὰ τὴν ἐπαναφορὰ τῆς ἀρχαίας τέχνης.

- 58) «*Ἐγκαρδία συνεννόηση*» χαρακτηριστικὸ γιὰ τὴν ἔνωση μετα-
ξὺ Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας ἐναντίον τῆς Γερμανίας πρὶν,
καὶ κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ παγκοσμίου πολέμου.
- 59) *Πρόβλημα* = ἄλυτη δύσκολη ὑπόθεση.

ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ

Η ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟΝ ΑΓΟΥΣΑ

Εἶναι βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἐν πρώτοις ὑποδεικνύει δια-
τὶ πρέπει νὰ προσέλθωμεν πρὸς τὸν Χριστόν. Περιγράφει τὴν
ἄπειρον ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. Εἶτα λέγει ὅτι ὁ ἁμαρτωλὸς δὲν
δύναται νὰ σωθῇ ἄνευ τοῦ Χριστοῦ, ἐὰν ὁμῶς μετανοή-
ῃ ἐξομολογηθῇ τὰς ἁμαρτίας του, καὶ ἐν πίστει ἀφιερώσῃ ἑ-
τὸν εἰς τὸν Χριστόν, ὁ Θεὸς θὰ τὸν δεχθῇ.

ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΠΑΡΗΓΟΡΙΑΣ

Περιέχουν θεμελιώδεις διδασκαλίας τῆς Χριστιανικῆς
πίστεως.

Ἀρχίζουν ἀπὸ τὴν θεοπνευστίαν τῆς Γραφῆς, ἀποδει-
κνύουν τὸ ἀλάθητον τῶν προφητῶν, ὁμιλοῦν ἐν συντόμῳ πε-
ρὶ τῆς Δευτέρας τοῦ Κυρίου Παρουσίας, ἐφιστοῦν τὴν προ-
σοχὴν ἡμῶν εἰς τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν, κατὰ τοὺς ὁποίους
ζῶμεν, ῥίπτουν φῶς εἰς τὸ σπουδαῖον ζήτημα τῆς τηρήσεως
τοῦ ἀμεταβλήτου νόμου τοῦ Θεοῦ.

Τὸ βιβλίον τοῦτο ὁμιλεῖ ἐπίσης περὶ τῆς Μεγάλης
Τριπλῆς Ἀγγελίας, τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τῆς Χιλι-
ετηρίδος. Τέλος δὲ καταλήγει μὲ τὴν παρήγορον περιγραφὴν
τῆς κατοικίας τῶν σεσωσμένων.

Οἱ λόγοι παρηγορίας ἔχουν εἰδικὴν σημασίαν διὰ τοὺς
Ἕλληνας, διότι στηριζόμενοι ἐπὶ τῶν σοφῶν λόγων τῆς προφη-
τείας, προλέγουν τὸ μέλλον τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν καὶ τὴν κα-
ταστροφὴν τοῦ Τούρκικοῦ Κράτους.

